

Borgmester Hans Tofts tale ved 2. behandlingen af Gentofte Kommunes budget 2019 Mandag d. 8. oktober 2018

2. behandlingen af kommunens budget er en vigtig dag i det kommunale arbejde, og som det snart er tradition, fremlægger jeg et budget til 2. behandling, som en stort set enig kommunalbestyrelse står bag – 18 ud af 19. Det er også for 3. gang i træk et toårigt budget, men denne gang med et tydeligt fireårigt perspektiv, hvor vi i fællesskab fokuserer på at forberede løsninger på nogle af de udfordringer, vi kan se på lidt længere sigt.

Jeg synes også, at vi igen i år har haft en god budgetproces med udbytterige seminarer og gode drøftelser også i de stående udvalg. Der har været plads til, at hele Kommunalbestyrelsen kunne udveksle holdninger og til, at vi kunne inspirere hinanden.

Selvom forligskredsen partimæssigt er den samme som sidst – udvidet med Socialistisk Folkeparti – så er der flere nye ansigter. Vi har igen i år haft et godt samarbejde om budgettet, og det vil jeg gerne på den konservative gruppes vegne sige tak for. Som altid brydes meninger, når vi diskuterer, hvad der er vigtigst at prioritere, men der er også megen enighed – og der er altid respekt for hinandens synspunkter.

Vi er i forligskredsen enige om, at vi skal udvikle kommunen inden for rammerne af en robust økonomi med økonomisk ansvarlighed, langsigtet økonomisk balance samt budgetdisciplin – og at vi skal udvise rettidig omhu. Det lever budgettet for 2019 op til, så den samlede økonomi i Budget 2019 både er robust og ansvarlig.

Budgettet respekterer – som altid – Økonomaftalen mellem KL og Regeringen og indeholder en uændret kommunal beskatning – igen i år med landets laveste beskatning, laveste grundskyld og lave administrationsudgifter.

Vi vil blive ved med at kæmpe for at kunne fastholde den lave beskatning, selvom det ikke er let, når andre mener, at de har mere ret til kommunens penge, end kommunens egne borgere har. Vi har set det senest med den helt urimelig opdatering af uddannelseskriterierne i udligningsordningen. Vi fik kæmpet os til en kompensationsordning, som i sig selv er en indrømmelse af, at opdateringen rammer bl.a. vores kommune helt urimelig hårdt, og jeg har derfor også en klar forventning om, at kompensationsordningen fortsætter efter de to år, så vi kan undgå at lægge en voldsom skattebyrde på vores borgere.

Men vi skal stadig arbejde hårdt for at bringe rimelighed tilbage i udligningsordningen. Der blev ingen udligningsreform i 2018, og regeringen har bebudet, at en reform tidligst vil blive taget op efter folketingsvalget. Jeg ved fra min lange erfaring med ændringer i udligningen, at ændringer aldrig er faldet ud til Gentoftes fordel. Derfor er jeg glad for, at kommunerne i hovedstadsområdet fortsætter samarbejdet for at forhindre yderligere pengestrømme til Vestdanmark. Med den fjendtlighed, som mange i Folketinget udviser over for hovedstadsområdet, er der brug for, at hovedstadsområdet står sammen.

Gentofte Kommune vil gerne bidrage til udligning, så kommuner, der ikke har samme forudsætninger som Gentofte, kan hjælpes lidt på vej, men udligningen har taget overhånd, når Gentoftes borgere efterlades med langt lavere rådighedsbeløb end borgerne i de kommuner, som vi betaler til. Og jeg erindrer om, at Gentoftes borgere først betaler skat til egen kommune fra den 31. juli hvert år. Det er ganske enkelt ikke rimeligt.

Mens mange tilsyneladende er 'ude efter Gentofte', er vi anderledes gode til selv at arbejde konstruktivt sammen. Vi har nu i 3 år haft en politisk styreform med stor inddragelse af borgerne. Næsten 1.000 borgere har bidraget til arbejdet i de foreløbige 23 opgaveudvalg. Når vi i forligskredsen kommer rundt i kommunen, oplever vi alle det store engagement, som kommunens borgere viser i forhold til at bidrage på forskellig vis. Der er meget bred enighed om værdien af at skabe sammen med borgerne. Det har inspireret os til at kalde budgetaftalen for 'Gentofte – Vi skaber sammen' – for det er det, vi gør.

Der er mange vigtige emner, vi gerne vil diskutere med borgerne i den kommende fireårsperiode. Ud over de to opgaveudvalg, som er i gang – nemlig 'Indretning af ungdomsboliger' og 'Vi skaber sammen' – er der 30 emner på vores liste. Jeg henviser til forligspartiernes budgetaftale, som også kommer til afstemning i aften.

I løbet af de kommende halvandet år vil vi igangsætte de første 10 opgaveudvalg om følgende emner:

- FNs 17 verdensmål i Gentofte
- 'Byens Hus – vi skaber sammen'
- Tryghed for borgerne
- Flere skal i ordinært arbejde eller uddannelse
- Unges sundhed og trivsel i fokus
- En times motion hele livet
- Ny svømmehal ved Kildeskovshallen
- Innovative transportformer for fremtidens Gentofte
- Det grønne Gentofte
- Det internationale Gentofte

Budgetaftalen indeholder mange andre vigtige elementer. Som et af de store projekter skal naturligvis fremhæves udvidelsen af kommunens svømmekapacitet i Kildeskovshallen. Vi har til det store svømmeanlæg afsat i alt 150 mio. kr., så nu skal vi sammen med et opgaveudvalg drøfte og beslutte, hvordan vi får det bedste projekt. Vi ser frem til på denne måde at kunne imødekomme borgere og foreningers store ønske om væsentlig mere svømmekapacitet i kommunen.

Vi er i forligspartierne også glade for, at der afsættes yderligere midler til vores unge borgere. Unge mennesker i Gentofte Kommune skal understøttes – både når det går godt, og når noget føles tungt.

For at skabe gode rammer for unge menneskers frie tid indeholder aftalen både en forlængelse af bevillingen på 1 mio. kr. til at understøtte EN UNG POLITIK, 2 mio. kr. til indretning af et ungemiljø på Hellerupvej og 400.000 kr. til indretningen af flere øvelokaler og et fælleskøkken i Musikbunkeren, som er en kæmpe succes, som selvfølgelig derfor også giver et pres på kapaciteten.

Samtidig nedsættes der som nævnt et opgaveudvalg, som skal fokusere på unges sundhed og trivsel. Der afsættes 2 mio. kr. til at understøtte arbejdet med unges trivsel, dels med et partnerskab med ungdomsuddannelserne og dels med en fortsat støtte til den frivillige rådgivning, Headspace, så problemer kan fanges tidligst muligt. Derudover forlænger vi bevillingen til kommunens misbrugskonsulent, så der er støtte til de unge, som er på vej ud i et misbrug.

Forligspartierne er også enige om at lave en massiv satsning på skoleområdet. Vi har i flere budgetaftaler fokuseret på vigtigheden af at holde så mange elever som muligt i deres nærområde, og de krav det stiller

til arbejdet med inklusion. Forligspartierne støtter derfor naturligvis op om anbefalingerne fra opgaveudvalget om specialundervisning og afsætter i alt 4,7 mio. kr. om året til specialundervisningsområdet og til at støtte implementeringen af fællesskabsmodellen.

Forligspartierne har igennem mange år haft fokus på at lave en anderledes udskoling i Gentofte Kommune med fokus på motivation, iværksætter og læringslyst – senest i et opgaveudvalg om udskolingen – og forligspartierne har afsat 3,7 mio. kr. i 2019 og 2020 til at implementere anbefalingerne fra opgaveudvalget.

Vi har også i budgetaftalen afsat midler til at prioritere gode og vigtige initiativer på kulturområdet. I den nyligt vedtagne kulturpolitik – udarbejdet af et opgaveudvalg – er visionen: *”Kultur binder os sammen og er en del af hverdagen. Vores kulturliv udvikler fællesskaber og er præget af virkelyst, dannelse og mangfoldighed”*. Til at understøtte visionen har vi afsat i alt 3,1 mio. kr. i 2019 og 2020 til en forbedret cafe på Hovedbiblioteket, til bogbørser og til infostandere mm., som skal være med til at øge synlighed og kendskab til kulturen.

Der er mange andre vigtige initiativer og projekter i budgetaftalen, som vil blive igangsat over de næste år. Det sidste, jeg vil fremhæve, er de vigtige opgaver i forhold til det boligsociale arbejde. Et opgaveudvalg kom i maj 2018 med anbefalinger til, hvordan vi kan sikre fundamentet og retningen for Gentofte Kommunes fremrettede boligsociale indsats. For fortsat at støtte op om dette vigtige arbejde har vi afsat 1 mio. kr. om året i perioden 2019-2022.

Inden jeg giver ordet videre til de andre partier, vil jeg gerne på den konservative gruppes vegne rette en stor tak til alle medarbejdere i vores kommune. I yder en stor og dygtig indsats i hverdagen, og I kan glæde jer over inden for det sidste år at have modtaget tre offentlige målinger, der placerer vores kommune på en 1. plads, når det gælder borgernes tilfredshed med deres kommune. Det dokumenterer kvalitet, og det giver stor respekt. Uanset hvor man møder medarbejderne på kommunens forskellige arbejdspladser, så oplever man engagerede medarbejdere, som yder deres bedste for kommunens borgere. Tak for det. Og tak også for det gode samarbejde i MED-organisationen – også i det nye forum, hvor vi har dialogen i Økonomiudvalget.

Inden aftenens møde er afsluttet, og budgettet vedtaget, vil Budget 2019 blive grundigt debatteret. Jeg håber, at vi får en god debat i samme konstruktive tone som ved budgetseminarerne.

Med disse ord vil jeg på den konservative gruppes vegne anbefale, at budgetforslaget for 2019 og overslagsårene vedtages med de ændringsforslag, der ligger fra forligspartierne Konservative, Socialdemokratiet, Radikale, Venstre og Socialistisk Folkeparti.

Borgmester Hans Tofts skriftlige beretning ved 2. behandlingen af Gentofte Kommunes budget 2019

Mandag d. 8. oktober 2018

Vi skaber sammen

Det lokale demokrati i Danmark er i rivende og meget positiv udvikling, og i Gentofte går vi foran ved at politikudvikle og skabe løsninger på lokale udfordringer sammen med borgerne i opgaveudvalg. I de 3 år vi har arbejdet med denne politiske arbejdsform, har vi haft 24 opgaveudvalg. Senest har opgaveudvalg om 'En Ny Udskoling – MIT Campus Gentofte' og opgaveudvalget 'Arkitektur i Gentofte' afleveret deres anbefalinger til Kommunalbestyrelsen og et nyt opgaveudvalg om Indretning af ungdomsboliger er gået i gang.

I opgaveudvalgene deltager borgere og politikere i et aktivt og vigtigt arbejde med at skabe de politikker, der sætter retning og ramme for Gentofte Kommunes udvikling, og ved at foreslå konkrete løsninger for fx til fremtidens udskoling. I løbet af i år og 2019 går 11 nye opgaveudvalg i gang, og vi ser frem til flere gode input og anbefalinger.

Ud over dialog med borgerne i de mange opgaveudvalg har vi i Gentofte Kommune en lang tradition for at være i dialog med borgerne i vores råd og brugerbestyrelser og på vores mange borgermøder. De gode erfaringer med at inddrage borgerne i løsningen af velfærdsudfordringerne ønsker vi at fastholde og udbygge. Vi ønsker sammen med borgerne at udforske, hvordan borgerne kan være med til at pege på emner, der skal tages op lokalpolitisk samt hvordan borgerne i endnu højere grad kan være med til at realisere politikker og konkrete indsatser. Vi ønsker sammen med borgerne med borgerne at drøfte, hvordan kommunen bedst udvikler samarbejdet med borgerne på en måde, så borgernes initiativer, virkelyst og ejerskab fastholdes. Det skal det kommende opgaveudvalg "Vi Skaber Sammen" arbejde med.

Tilsvarende vil vi gerne undersøge, hvordan Gentoftes 9.000 udenlandske borgere bliver en endnu større del af fællesskabet i kommunen til glæde for både danske og udenlandske borgere. Derfor er der nedsat et opgaveudvalg 'Det internationale Gentofte', som skal arbejde med det fokus.

Digitalisering og teknologi

Teknologi er blevet en meget stor del af vores liv og vores hverdag. Derfor har vi i Kommunalbestyrelsen det seneste år haft et særligt fokus på digitalisering og teknologi. 5 politikere fra Kommunalbestyrelsen og 10 borgere har sammen skabt nye pejlemærker og principper, der skal guide kommunens fortsatte arbejde med at forstå og udnytte de teknologiske muligheder. Og som skal hjælpe kommunen med at navigere i de etiske og persondatamæssige problemstillinger, der kan opstå, når vi bruger ny teknologi. Et af principperne er MENNESKET FØRST. Digitalisering er ikke et mål i sig selv, men skal ske med udgangspunkt i borgernes behov og forventninger samt respekt for det enkelte menneske. Det gælder også i brug af de mange data, vi samler op. Pejlemærkerne understreger, at vi skal vælge teknologier, der frigiver ressourcer og giver borgernær værdi. Fx har vi indført elektronisk tidsbestilling til pas/kørekort som et ekstra tilbud, så mange borgere bedre kan planlægge deres besøg.

For at forankre principper og pejlemærker vil vi formulere en digitaliseringsplan, hvis formål er at skabe stabilitet, driftssikkerhed og sikre processer omkring data og som også indeholder planer for it-sikkerhed og it-infrastruktur. Teknologiernes potentiale skal afprøves i fællesskab med politikere, medarbejdere, borgere

og virksomheder for at sikre, at borgernes og virksomhedernes behov er i fokus, og de oplever en effekt. Som eksempel kan nævnes, at vi igangsætter pilotprojekter, hvor vi gør forsøg med ”kantorrobotter” for at optimere sagsbehandlingen ved udstedelse af beboertilladelser til parkering. Det kræver risikovillighed, mod og tålmodighed hos alle involverede parter at afprøve teknologier, der ikke nødvendigvis giver effekt med det samme.

En øget anvendelse af data skal forbedre opgaveløsningen og udvikle kerneopgaven, så data skaber værdi for borgere og virksomhederne. Mængden af data og vores evne til at behandle data stiger voldsomt. Derfor skal Gentofte Kommune have en ambitiøs og langsigtet strategi for, hvordan de eksisterende data kan bruges bedre, og hvilke nye data der vil kunne drive udviklingen af kerneopgaven. Strategien skal bygge videre på opgaveudvalget for ’Digitalisering og Teknologis’ arbejde.

Velfærdsteknologi og digitalisering

Vi udvikler løbende vores service til borgerne – og vi gør det i stigende grad ved digitalisering, velfærdsteknologier og brug af nye teknologier.

På børne- og ungeområdet underviser og arbejder vi med nye teknologier på alle områder. Børn og unge skal lære at udnytte teknologier og ikke kun forbruge. Alle elever på skolernes 4. årgange har netop modtaget en micro-computer (en såkaldt BBC micro:bit), som de kan bruge til selv at kode og lære at være kreative skabere med teknologi. Det samme er målet, når vi laver DIGI LABs som forberedelse til projektopgaven i 8. og 9. årgang. Her programmerer eleverne robotter, og børnenes egne erfaringer med at programmere robotter danner grundlag for deres projektopgaver. Samtidigt styrker vi området ved, at der er afsat yderligere midler til digitalisering af folkeskolerne i Budgetaftale 2019-2020. Midlerne skal bruges til udskiftning af computere til lærere og elever, til digitale læremidler og til deltagelse i First Lego League.

I forhold til udsatte børn og unge samt børn og unge med særlige behov arbejder vi for at lære børn og unge at udnytte smartphones, tablets og andre teknologier til at mestre deres eget liv og øge deres muligheder for et selvstændigt liv.

Der er tusinder af apps på markedet. Når vi afprøver dem og finder de rigtige, kan selv helt simple apps have meget stor betydning for den enkelte. Det har vi gjort i VEL-TEK-projektet og arbejder nu for at forankre de gode erfaringer, der f.eks. kan understøtte, at ordblinde nu kan få hjælp til at læse med AppWriter, man kan deltage i skolen hjemmefra med sygeundervisningsrobotten AV 1, eller man selv kan gå i skole med støtte fra en app.

I 2019 står skoleområdet overfor udskiftning af et stort it-system, når Aula erstatter Skoleintra. I 2020 implementeres Aula ligeledes på dagtilbudsområdet. Dermed får forældre én velkendt kommunikationsindgang for deres børn hele vejen, fra børnene starter i vuggestuen, og til de som unge mennesker går ud af folkeskolen. Aula giver en nemmere overgang mellem dagtilbud og skole, fordi borgerne i højere grad selv får adgang til egne data og læringsmaterialer. Aula forventes at blive en brugervenlig og sikker kommunikationsplatform for forældre, elever og ansatte, og arbejdet med at klargøre systemet er på den digitale dagsorden.

Også på voksenområdet arbejdes fortsat med udbredelse af digitale løsninger og velfærdsteknologi, der kan øge livskvaliteten og understøtte borgere i at være mere selvhjulpne. Vi har fokus på teknologi, der kan lette hverdagen, og teknologi, som understøtter samarbejde og kommunikation mellem borgere og kommunen.

Udbredelse af digitale løsninger handler f.eks. om bedre digitale selvbetjeningsløsninger for borgerne. Det kan være brug af SMS-løsninger til kommunikation og påmindelse om aftaler mellem borger og sagsbehandler eller digitale løsninger som talegenkendelse.

Der skal fortsat arbejdes med teknologier, der øger sikkerheden og trygheden for mennesker med demens og deres pårørende. Det er f.eks. GPS-sporing, så personer, der har svært ved at orientere sig får bedre mulighed for at gå ture og fortsætte deres daglige aktiviteter udenfor hjemmet. Det er også brug af sensorer og sensorplastre, der sikrer nyttig viden om, hvornår borgeren er rolig, hvordan soverytmen er, eller om natten eksempelvis er meget urolig. Det er et redskab, der kan hjælpe plejepersonalet med at tilrettelægge hverdagen bedst muligt for den enkelte borger.

Der vil også være fokus på at bruge mulighederne i videokommunikation med borgere i eget hjem. Det er f.eks. Virtuel Bostøtte, der er socialpædagogisk støtte via videosamtaler til borgere med psykisk sygdom, der dermed får bedre støtte i hverdagen. Endelig fortsætter vi det gode samarbejde i fire-kommune regi med Gladsaxe, Lyngby-Taarbæk og Rudersdal kommuner om velfærdsteknologi og digitale løsninger, som blandt andet har resulteret i fælles udvikling af ny teknologi.

På hjælpemiddelområdet vil der blive arbejdet med implementering af en digital servicestrategi, der skal understøtte øget brug af digitale løsninger - eksempelvis digitale ansøgninger om hjælpemidler. Det kan skabe mere effektive løsninger, og derigennem være med til at reducere borgerens og medarbejderens tidsanvendelse i forbindelse med ansøgninger.

Gentofte – et godt sted at være barn og ung

Gentofte Kommune skal fortsat være et godt sted at være barn og ung. Det sker bl.a. ved konkrete udmøntninger af visionerne for hhv. 0 – 6 års området, skoleområdet, En Ung Politik, Strategi for fællesskaber for børn og unge samt ved at sikre god sammenhæng mellem børne- og ungeområdet.

Strategi for Fællesskaber for børn og unge

Strategi for fællesskaber for børn og unge er vedtaget i Kommunalbestyrelsen og skal understøtte, at alle børn og unge oplever glæden ved at deltage i fællesskaber. Fællesskaber indgår som gennemgående tema i visionerne 'Tryghed, leg og læring – Børn forandrer verden' og 'Læring uden grænser' og i 'En Ung Politik'. Strategi for fællesskaber for børn og unge angiver en tydelig fælles retning for fællesskaber i dagtilbud, skoler og sociale institutioner.

Målet med strategien er at udvikle fællesskaber med forskellighed, hvor:

- Flere børn og unge oplever glæden ved at deltage i fællesskaber i dagtilbud og skole
- Flere børn og unge i udsatte og sårbare positioner oplever glæden ved at deltage i fællesskaber så tæt på almenmiljøet som muligt

Som i resten af landet oplever skolerne i Gentofte Kommune også et stigende antal børn med mere komplekse udfordringer. Det kalder på en indsats, hvor vi fortsat har fokus på, at de kan forblive en del af fællesskabet. For at få input til løsning af denne opgave blev der nedsat et opgaveudvalg for Specialundervisning på skoleområdet. Opgaveudvalget har peget på de dilemmaer, der i høj grad præger specialundervisningen på skoleområdet. Opgaveudvalgets anbefalinger skal bl.a. styrke samarbejdet med skolebestyrelser og kontaktførelsesgrupper, når fællesskaberne udfordres på den enkelte skole. Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til at sikre en hurtigere visitation.

Parallelt med dette forløb, og som udløber af Strategi for fællesskaber for børn og unge, har en arbejdsgruppe på skoleområdet udviklet Fællesskabsmodellen og et tilhørende kompetenceløft for medarbejdere på alle skoler. Fællesskabsmodellen er et konkret pædagogisk værktøj, der kan understøtte medarbejderne i arbejdet med at skabe inkluderende læringsmiljøer for alle. Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til at give lærerne mulighed for at implementere.

Disse indsatser har ikke løst udfordringerne og vi har stadig en opgave med at have de rette tilbud til børn med komplekse problemstillinger og en opgave med at udvikle skolernes pædagogiske læringsmiljøer. Denne opgave kræver såvel de rette kompetencer, et ledelsesmæssigt fokus som forældres forståelse og opbakning. Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til et vejlederkorps, der konkret kan understøtte skolernes inklusionsopgave for yderligere at styrke denne indsats.

I arbejdet med at skabe gode overgange med sammenhænge har Forretningsudvalgene på dagtilbud og skole udarbejdet principper for den sammenhængende overgang. Principperne understøtter et tydeligere og mere kvalificeret samarbejde mellem børnehaver, forældre og skoler. De gensidige forventninger er formidlet til forældre bl.a. gennem folderen "Sammenhængende overgang – fra børnehave til skole".

En god opvækst

Vi arbejder med afsæt i Strategi for fællesskaber for børn og unge med en forebyggende indsats for at sikre, at alle børn og unge får en god opvækst – også de børn og unge, som er særligt udsatte eller i risiko for at blive det. Vi ønsker at hjælpe tidligere og hurtigere, så børnene og de unge også er i trivsel, udvikling og læring. Derfor er der iværksat en indsats med titlen God Opvækst. Formålet er at styrke den røde tråd i og forenkle samarbejdet med og omkring disse børn og deres familier. Det gælder den røde tråd i opsporing, samarbejde og tilbud. God Opvækst omfatter Sundhedsplejen, Tandplejen, dagtilbud, skoler, Pædagogisk-Psykologisk Rådgivning, Børn og Familie samt Sociale Institutioner og Familiepleje.

Indsatsen vil indebære ændringer i måden, hvorpå vi opsporer problemer hos børn og unge, samarbejder tværfagligt og med familierne. Det gælder de tilbud, vi tilbyder børn, unge og familier fra de almene og forebyggende til de mest indgribende i form af anbringelser. Indsatsen indebærer også efteruddannelse for ledere og medarbejdere fra alle områder fra august 2018 til 2020. Det gælder bl.a. uddannelse i LØFT, som er en tværorienteret metode til, at kommunens borgere oplever at blive mødt med en helhedsorienteret og løsningsfokuseret indsats på møder. Indsatsen har fra 2018 til 2020 fået midler fra Socialstyrelsens ansøgningspulje til understøttelse af omlægning til en tidlig og forebyggende indsats på området for udsatte børn og unge.

Derudover har Børns Sundhed og Forebyggelse fået midler fra to puljer i Sundhedsstyrelsen, der skal understøtte arbejdet med psykisk sårbare børn og unge:

- I samarbejde med Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center (BUC) Region Hovedstaden, Frederiksberg og Gladsaxe kommuner skal vi være med til at udvikle på samarbejdet mellem kommuner og BUC. Midlerne skal desuden anvendes til fremskudt psykiatrisk behandling.
- Sammen med BUC og 6 andre kommuner skal vi udvikle en styrket indsats for børn og unge i psykisk mistrivsel i de forskellige lokalområder. Vi får midler til at etablere indsatser til børn og unge med lettere psykiske lidelser indenfor fire områder: børn og unge med symptomer eller tegn på spiseforstyrrelser, selvskadende adfærd, angst og/eller depression og ADHD.

Styrmand i eget liv

Vejen ind i voksenlivet er svær for mange tidligere anbragte unge. De unge har oftere et lavere uddannelsesniveau og oplever oftere udfordringer i forhold til boligsituation, psykiske problemer og

ensomhed sammenlignet med andre unge. Derfor ønsker vi at arbejde målrettet og intensivt med at sikre den bedst mulige overgang til et selvstændigt voksenliv for denne målgruppe af unge.

Styrmand i eget liv er Gentofte Kommunes nye efterværnsprojekt for unge i alderen 15-22 år, der har været anbragt eller haft en fast kontaktperson. I projektet står den unge stærkt og kommer i tale gennem fokuseret arbejde med den unges motivation, inddragelse og medbestemmelse i egen efterværnsindsats for at støtte, at den unge bliver styrmand i eget liv. Med afsæt i Opgaveudvalget for Anbringelsers anbefalinger og EN UNG POLITIKS fem pejlemærker, modtog Gentofte Kommune i maj 2018 13,2 mio. kr. til projektet fra Socialstyrelsens satspulje "Investering i efterværn".

Projektet skal støtte den unges overgang til voksenlivet med fokus på uddannelse og beskæftigelse, men også at komme i egen bolig, trivsel og livskvalitet, sociale relationer, netværk og fællesskaber, opøvelse af praktiske hverdagsfærdigheder samt på den unges nære dagligdagsudfordringer. Som en ny tilgang er udgangspunktet, at efterværn tilbydes *alle* unge, der ved overgangen til voksenliv er anbragt eller har en kontaktperson. Det skal ske i et samarbejde med den unge, de tværkommunale fagområder og i samskabelse med den frivillige verden og civilsamfundet ved følgende initiativer og aktiviteter:

- Nedsættelse af en Ungebestyrelse, hvis medlemmer er unge i efterværn, der idéudvikler, udfordrer og kvalificerer projektet.
- Udvikling af en fælles, styrket efterværnsfaglighed og kompetence- og metodeudvikling i bl.a. LØFT blandt alle fagprofessionelle og frivillige omkring den unge.
- Videreudvikling af den tværfaglige samarbejdsmodel "Overgang fra Ung til Voksen" på tværs af børne- og voksenmyndhedsområderne i Gentofte Kommune.
- Værestedet UNIK for de unge i efterværn med aktiviteter som café, fælles madlavning og –spisning, individuelle samtaleforløb, netværksgrupper, mindfulness, kreative workshops, ungesupport og mere.
- Ansættelse af en frivilligkoordinator, en efterværnskonsulent, en kombineret sagsbehandler- og kontaktpersonfunktion og en specialiseret efterværnssagsbehandler.

Projektet er et partnerskabsprojekt med Socialstyrelsen, seks andre kommuner og Implement/Socialt Udviklingscenter, PwC/Oxford Research/SDU, Ankestyrelsen og Ungepanelet i Baglandet. Projektet løber frem til den 31. december 2020.

Tryghed, Leg og Læring - Børn forandrer verden

Kvalitet i dagtilbud har i de sidste mange år været i fokus i Gentofte Kommune. Det tog fart med visionen – 'Tryghed, Leg og Læring - Børn forandrer verden'. Aktuelt tager området fat på at arbejde med pædagogiske læreplaner inden for rammen af den nationalt vedtagne styrkede pædagogiske læreplan. Dette bygger fint videre på den måde, vi i Gentofte Kommune har arbejdet med den fælles pædagogiske læreplan siden 2012. Områdets fokus på kvalitet afspejler sig i udvælgelsen af indsatser og uddannelser indenfor f.eks. sprog, inklusion, digitalisering m.m.

Vi har fra 2014 og tre år frem arbejdet med at udvikle en mere bæredygtig struktur på dagtilbudsområdet – både i bestyrelser, blandt ledere og medarbejdere og i Opgaveudvalget for Børn - kvalitet og struktur. Arbejdet har taget afsæt i tydelige kvalitetskriterier, som kan bidrage til høj kvalitet i alle dagtilbud, gode rammer for en attraktiv arbejdsplads for medarbejdere og ledere og den bedst mulige udnyttelse af ressourcerne. Resultatet af arbejdet er bl.a., at antallet af institutioner er faldet fra 70 ved udgangen af 2013 til 49 ved udgangen af 2017 og dette med enkelte undtagelser på de samme matrikler som hidtil. Ud

over de mange sammenlægninger er 25 af de 49 institutioner indgået i forpligtende økonomiske samarbejder.

For at understøtte de nye bæredygtige strukturer er der afsat midler til at forbedre rammerne på udvalgte institutioner. Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til ombygning af køkkenet i daginstitutionen Adelaide samt til udvidelse af eksisterende køkkenet i Helleruphøj (Maglehøj). Ligeledes er der afsat midler til en legepladspulje til renovering og udskiftning på legepladser ud over hvad der kan forventes at kunne dækkes indenfor institutionernes budgetter.

Forskning viser, at kvaliteten af et barns dagtilbud har stor betydning for barnets udvikling, læring og trivsel – også på længere sigt. I Danmark går stort set alle børn i dagtilbud, og det har de senere år ført til et stærkt fokus og interesse på såvel kommunalt som nationalt niveau for kvaliteten på 0-6 års området.

Den 1. juli 2018 trådte en ny lov for dagtilbudsområdet i kraft. Et af hovedformålene med den nye dagtilbudslov er at styrke kvaliteten på området yderligere. Det centrale omdrejningspunkt er en ny og styrket pædagogisk læreplan, som hvert enkelt dagtilbud skal udarbejde for deres respektive børnegrupper i alderen 0-2 år og børnegruppen over 3 år. Den styrkede læreplan skal – med udgangspunkt i seks nye læreplanstemaer og et fælles pædagogisk grundlag, der gælder for alle dagtilbud i Danmark – sikre udvikling af et pædagogisk læringsmiljø *hele dagen*, der giver børn mulighed for at trives og lære. Læreplanen skal også styrke den systematiske tilgang til og evaluering af læringsmiljøet, arbejdet med børn i udsatte positioner. Den skal også beskrive hvordan man samarbejder med forældre, hvordan man inddrager lokalsamfundet samt hvorledes der læringsmæssigt skabes sammenhæng til 0. klasse. Forældrebestyrelserne skal som hidtil inddrages ifm. arbejdet med at udarbejde, evaluere og følge op på læreplanerne. Forældrebestyrelsernes kompetence bliver også udvidet.

Gentofte Kommune implementerer i samarbejde med de tre øvrige kommuner i 4-kommune-regi reformens nye pædagogiske læreplaner. Gentofte Kommune har ansøgt og fået tildelt 2,1 mio. kr. fra ministeriet til kompetenceudvikling af faglige ledere, faglige fyrtårne og dagplejen. Implementeringen sker også ved, at vi iværksætter en bred kompetenceudvikling for det pædagogiske personale.

Målsætningen med samarbejdet om kompetenceudvikling er, at vi sikrer, at alle medarbejdere i de fire kommuner får færdigheder og kompetencer til at omsætte forskningsbaseret viden om pædagogisk høj kvalitet til arbejdet i praksis med fokus på børns udvikling, læring og trivsel. Herudover vil lederne på dagtilbudsområdet have fokus på læringsledelse, som ledelsesmæssigt vidensgrundlag og tilgang. Desuden har vi også et særligt fokus på samarbejdet mellem det pædagogiske personale og forældrene som et afgørende element i arbejdet med at skabe dagtilbud af høj kvalitet.

Madkultur

Børn og unge skal arbejde med og lære om madkultur lige fra vuggestuen, til de forlader kommunens skoler. Ambitionen er, at der udvikles en madkultur, hvor der skabes sammenhæng mellem selv at lave mad og at træffe de sunde madvalg. Madkulturen skal være så stærk, at børn og unge bærer den med sig videre i deres voksne liv og får et langt og sundt liv. Det arbejder vi med ved følgende initiativer:

- Haver til Maver i Bernstorffsparken er blevet udvidet, så endnu flere børn fra daginstitutioner og skoler kan få fingrene i mulden og lære om madens vej fra jord til bord, om naturen, om økologi, om madkvalitet og sund levevis. Der er nu 48 haver i parken. Det betyder, at alle kommunens 4. og 5. klasser samt stort set alle de daginstitutioner, der ønsker det, kan få en have. I 2017 fik ca. 700 børn gavn af Haver til Maver. I 2018 var det 1.150 børn.

- Med Minihaver til Minimaver har helt små børn på 1-4 år fra seks institutioner også fået jord under neglene. Minihaverne på Korsgårdsvej, overfor Skovshoved Vuggestue, blev etableret i foråret 2018. Her udvikler børnene deres sanselige bevidsthed ved at se processen fra frø til blomst, ved at dufte og smage egne afgrøder, og ved at have ansvar for deres egne kasser og opleve glæden ved at se tingene gro.
- 10 daginstitutioner vil fra efteråret 2018 afprøve, hvordan madkulturen kan styrkes ved at engagere forældrene og i højere grad inddrage børnene i madlavning. Forskning viser, at hvis børn skal blive motiveret til at spise sundere, er det ikke nok at give dem ernæringsmæssig rigtig mad; det handler i høj grad også om at skabe en god spisesituation og et fællesskab om måltidet. Derfor vil køkkenpersonalet i 10 daginstitutioner blive uddannet til at inspirere forældrene til, hvordan de kan have børn med i køkkenet.
- Sundhedsplejen har i juni 2018 afholdt konferencen "Kom godt fra start med babymaden". Med fokus på madkultur og den nyeste viden inden for mad til spæd- og småbørn gav konferencen viden og inspiration til ca. 100 fagfolk, som vejleder forældre eller er med til at påvirke småbørns mad og madkultur. Fra Gentofte deltog personale fra Sundhedsplejen, Tandplejen og dagtilbud.

Læring uden grænser

Børn og unge på vores skoler klarer sig rigtig godt, og vi arbejder løbende med at styrke deres læring ved at sikre og øge kvaliteten på skoleområdet. Skolevisionen Læring uden grænser sætter retning for arbejdet. Vi arbejder for at sikre optimale rammer for, at Gentoftes børn og unge kan bruge og udvikle deres ressourcer og potentialer maksimalt. Det sker med blik for den enkeltes progression både i forhold til deres læring, deres trivsel og i forhold til deres sociale og personlige kompetencer.

Med afsæt i "Læring uden grænser" arbejder vi i skoleåret 2019-20 fortsat ud fra vores tre strategiske indsatsområder: Synlig Læring, Fællesskaber (jf. afsnit om fællesskabsstrategien) samt Åben Skole, herunder også fremtidens udskoling.

Synlig læring har fokus på at styrke læring og progression hos det enkelte barn, og gennemføres i samarbejde med Rudersdal og Gladsaxe kommuner.

Udgangspunktet for Synlig læring er, at alle børn skal lære at lære mere. Synlig læring er nu gået ind i sin anden fase og har igen fået støtte fra A. P. Møller Fonden. Hvor en central del af arbejdet med Synlig læring i første fase var kompetenceudvikling for alle lærere og pædagoger i ét fast koncept, er fokus i anden fase (2018-2020) på den enkelte skoles individuelle forandringsproces. De fire overordnede praksismål er de samme som i første fase:

- Eleverne kender deres læringsmål og kan forklare, hvor de er, hvor de skal hen, og hvordan de kommer derhen.
- Vi bruger systematisk indsamlet viden som vigtige udsagn om vores betydning for elevernes progression.
- Vi er nysgerrige og engagerede i en professionel dialog om vores betydning for elevernes progression.
- Vi giver og modtager effektiv feedback på alle niveauer.

På skoleområdet arbejder vi med at understøtte elevernes alsidige udvikling og dannelse gennem *Åben Skole*. Eksterne læringsmiljøer indgår som en del af undervisningen i mange projekter og initiativer, der tilbyder elever på alle klassetrin unikke erfaringer med verden omkring dem.

Projektet "Børns møder med kunst og kultur i skoler og dagtilbud" har det seneste år været en tværfaglig indsats under *Åben Skole* og er et eksempel på kvalificering og demokratisering af de måder skoler og dagtilbud samarbejder med eksterne aktører på. Indsatsen ligger i direkte forlængelse af værdierne i *Åben Skole*, de styrkede pædagogiske læreplaner for dagtilbud, kulturpolitikken i Gentofte Kommune og Læring uden grænser.

Opgaveudvalget for 'En ny udskoling – MIT Campus Gentofte' har arbejdet med at stille forslag til retning, struktur og organisering af udskolingen. Opgaveudvalgets arbejde har fået overskriften *Fremtidens udskoling*. Baggrunden er et ønske om at højne elevernes motivation og læringslyst i udskolingen. Samtidig efterlyser virksomheder og eksperter, at de unge uddannes med blik for fremtidens samfund. Det kalder på unge, der udover stærke fagfaglige kompetencer, også har en række tværgående og digitale kompetencer.

Opgaveudvalgets forslag imødekommer udskolingselevernes ønsker om et bedre grundlag for at træffe de mange valg, de stilles overfor. Eleverne ønsker en kompetent, nærværende og relevant vejledning. Løsningen peger bl.a. på 'real life problem solving', praktik og kontakt med virksomheder. Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til at sikre implementering af anbefalingerne fra opgaveudvalget.

Sideløbende med arbejdet i opgaveudvalget arbejder skoleområdet videre med den Innovative projektopgave for både 8. og 9. klasserne. Også i dette projekt er der fokus på elevernes fremtidsrettede kompetencer i fag, hvor eleverne præsenteres for præsentationsteknikker, kildekritik, teamsamarbejde og netværksforståelse. Derudover deltager eleverne på 8. årgang i en ny form for erhvervspraktik koblet op på deres projektopgave kaldet #virkelighedensskole, hvor eleverne løser en virkelig problemstilling for en virksomhed.

For at styrke undervisningen i naturfag samt elevernes digitale kompetencer og kreativitet er der afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til at etablere hhv. naturfagslokale på Hellerup Skole og et fab.lab på Hellerupvej.

EN UNG POLITIK

Gentofte Kommune fik i 2016 sin første politik for unge med en enstemmig vedtagelse af 'EN UNG POLITIK', der består af fem pejlemærker for, hvad vi i fællesskab kan gøre for, at alle unge trives og får den bedste start på uddannelse, arbejdsliv og et godt voksenliv. Overordnet set er ambitionen, at EN UNG POLITIK skal gøre en konkret og mærkbar forskel i unges liv. Siden 2016 har vi arbejdet med centralt initierede indsatser i forlængelse af politikens fem strategiske pejlemærker og har samtidig haft fokus på at inspirere og mobilisere organisationen og øvrige aktører til at udvikle ungeindsatsen i tråd hermed. Dette er et fortløbende arbejde, som hele tiden tilpasses og motiveres af de ønsker, drømme og behov, som unge giver udtryk for. Vi arbejder fortsat med mobilisere tværgående koblinger, der kan sikre, at vi sætter endnu mere konkret *liv* til initiativer og aktiviteter, der bidrager til EN UNG POLITIKs ambitioner. Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til EN UNG POLITIK.

Ansvar og medbestemmelse

EN UNG POLITIK er gennemsyret af ambitionen om, at vi skal styrke og støtte unge i at tage ansvar og få mest mulig indflydelse på eget liv. Vi lægger os i selen for, at unge altid er med til at tage de beslutninger, der vedrører dem. De skal opleve, at de bliver lyttet til, og at de kan gøre en forskel – både for sig selv og for fællesskabet. De skal engageres i samarbejde baseret på tillid, ærlighed og tydelighed.

For at give en tydelig og formel plads til elevernes stemme er det fælles elevråd i Gentofte revitaliseret i foråret 2017. Eleverne har formuleret to formål for Det Fælles Elevråd: 1) At styrke det lokale elevdemokrati på skolerne, og 2) At have en fælles stemme om fælles emner.

I 2018 har eleverne i fællesskab arbejdet med børns rettigheder inspireret af Maglegårdsskolens arbejde med FNs Børnekonvention og rettighedsråd, ligesom de sammen har arbejdet med, hvordan elevrådet på de enkelte skoler kan forbedre og skærpe kommunikationen med skolens ledelse, skolebestyrelsen og deres kammerater på skolen om elevrådets arbejde.

Styrket kendskab

I arbejdet med EN UNG POLITIK blev det tydeligt, at unge, forældre og fagprofessionelle mangler viden om de tilbud, aktiviteter og muligheder, der er til unge. Siden har vi arbejdet målrettet med at styrke kommunikationsindsatsen.

Vi arbejder bevidst med balancering af det, man kunne kalde *'kommune-paradokset'*: Hvordan kan vi både initiere og formidle attraktive initiativer for og med unge uden for meget *'kommune-støv'* – og samtidig tydeliggøre, at kommunen også repræsenterer unge borgeres ret og mulighed for demokratisk deltagelse og medbestemmelse.

DELTA-bilen eller Det mobile ungekontor er en 7 meter lang ombygget Fiat Ducato. Den er et stærkt konkret og fysisk udtryk for dette arbejde. Den bruges både til at øge unges kendskab til kommunens tilbud og aktiviteter for unge og konkrete muligheder for ungeinvolvering samt som platform for en anden måde at møde unge på i kommunens indsats for unge – nemlig dér, hvor de unge er. Sommeren 2018 har været den hidtil travleste tid for DELTA-bilen. Den har været med til Kunst og Kalaha ved Pakhuset, fællesspisning med Netværkshuset ude Ved Ungdomsboligerne, Kultur der dur, fælles idrætsdag med Søgårdsskolen, Magledage og meget mere. Vi arbejder på en video, der skal få endnu flere unge til at få noget ud af de mange potentialer, der ligger i bilen.

Som et led i arbejdet med tydeligere at kommunikere Gentoftes tilbud for unge lægges der lige nu sidste hånd på en hjemmeside, der skal fungere som én samlet platform og indgang til alle initiativer, indsats og muligheder for unge i Gentofte.

Opbakning og rådgivning, når ungelivet er svært

De seneste år har flere undersøgelser vist, at antallet af unge, der kæmper med psykiske problemer, er voksende. Flere og flere får angst, depressioner og føler sig stressede, og flere og flere unge giver udtryk for, at de mistrives, at de skader sig selv, og at de har lavt selvværd. Disse udfordringer skal unge ikke tackle alene. Vi ønsker derfor at give unge lettere adgang til rådgivning og opbakning, når livet er svært.

Med afsæt i EN UNG POLITIK og pejlemærket Ingen alene indgik vi i 2017 et samarbejde med Det sociale netværk om etableringen af headspace Gentofte. Siden november 2017 har headspace tilbudt anonym og gratis rådgivning til børn og unge i alderen 12-25 år. I headspace er der ingen ventetider eller journaler, og alt foregår på de unges præmisser. Tilbuddet drives af frivillige rådgivere i samspil med fagprofessionelle medarbejdere fra hhv. headspace og Gentofte Kommune. Konceptet matcher rigtig godt det, de unge i Gentofte efterspørger. Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til fortsættelsen af samarbejdet med headspace. Desuden starter vi et toårigt forsøg med at bevilge gratis psykologhjælp til sårbare unge i alderen 18-25 år.

Yderligere er der afsat midler til 'Bedre sundhed for unge', som er et partnerskab med ungdomsuddannelserne om unges sundhed og trivsel, så unge kan få hjælp med det, der er svært, inden

det udvikler sig. Og til at fastholde den tværgående rusmiddelkonsulent, som giver råd og vejledning til unge, som har brug for hjælp til at komme ud af et begyndende misbrug. Det er desuden vedtaget at igangsætte et opgaveudvalg 'Unge sundhed og trivsel', hvor unge, forældreforeninger, ungdomsuddannelser, kommune m.fl. skal arbejde med, hvordan unges ryge- og drikkevaner kan påvirkes.

Sammenhængende tilbud til unge i deres fritid

Vedtagelsen af EN UNG POLITIK i 2016 medførte fornyet fokus på unges deltagelsesmønstre og på gode fællesskabers betydning for et godt ungeliv. Af Gentofte-Plan 2017 fremgik det, at der skal arbejdes med videreudvikling af tilbud i Unge Frie Tid med afsæt i EN UNG POLITIK, og med henblik på at skabe relevante, sammenhængende og synlige tilbud i Unge Frie Tid.

Vi har i 2018 udviklet et nyt tilbud i Unge Frie Tid, der sikrer en mere fleksibel, differentieret og målrettet pædagogisk indsats, der griber unges udfordringer, behov og initiativer. Der skabes et fælles samlende ungemiljø på Hellerupvej, samtidig med at de unge, der ønsker fortsat at bruge de lokale klubber, kan gøre det.

Det skal ske gennem:

- Et tæt og formaliseret samarbejde mellem skole og Unge Frie Tid, der bidrager til et mere nuanceret, sammenhængende og helhedsorienteret arbejde med unges trivsel og læring.
- Målrettede indsatser for unge i udsatte positioner samt fleksibel og differentieret lokal tilstedeværelse.
- Udvikling af en mere faciliterende medarbejderrolle med fokus på at understøtte unges fællesskaber på unges egne præmisser.
- Øget kendskab og kommunikation.
- Styrket samarbejde med SSP, boligsociale medarbejdere og det lokale kultur- og foreningsliv som afsæt for arbejdet med unge i udsatte positioner og lokalt forankrede aktiviteter i særlige geografiske områder.

Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til indretning af et ungemiljø på Hellerupvej, som kan danne base for de mange initiativer i ly af EN UNG POLITIK.

Ungdomsboliger

Som følge af, at det har været nødvendigt at boligplacere flygtninge i kommunens ungdomsboliger, er ventelisten til ungdomsboliger vokset og er stadig urimelig stor. Der er derfor enige om at prioritere midler til, indenfor de næste 2-3 år, at opføre 150 nye ungdomsboliger fordelt således:

- 25 nye ungdomsboliger på arealet øst for Charlottenlund Station, hvor Gentofte Kommune er planmyndighed
- 25 nye ungdomsboliger på Niels Steensens Vej, hvor Gentofte Kommune er planmyndighed
- 50 nye ungdomsboliger på Ved Sløjfen
- 50 nye ungdomsboliger på Ved Ungdomsboligerne

Da Gentofte Kommune modtager færre flygtninge end oprindeligt udmeldt af Udlændingestyrelsen, er det samtidig vedtaget, at 50 ungdomsboliger (fordelt med 25 i 2018 og 25 i 2019), der hidtil har været planlagt brugt til boligplacering af flygtninge, frigives til udlejning til kommunens unge.

Kommunen vil løbende følge behovet for ungdomsboliger i takt med, at de nye ungdomsboliger opføres og tages i brug.

Det er helt afgørende, at indretningen af de nye ungdomsboliger opfylder de unges berettigede behov og understøtter, at der kan opbygges gode fællesskaber mellem de unge i de nye boliger. Med henblik på at inddrage de unges ideer og forslag til, hvordan de nye ungdomsboliger kan indrettes, er der i efteråret 2018 nedsat et hurtigtarbejdende opgaveudvalg bestående af 6 unge borgere og et medlem af Kommunalbestyrelsen. I slutningen af året vil opgaveudvalget præsentere deres anbefalinger til Kommunalbestyrelsen vedrørende: Hvad er en god indretning af en ungdomsbolig? Og hvordan kan man indrette fællesarealer (ude og inde), der støtter op om fællesskaber mellem de unge? Opgaveudvalget har med afsæt i EN UNG POLITIK ansvar for en bred involvering af unge i opgaveudvalgets arbejde samt at trykprøve og kvalificere deres anbefalinger blandt unge, der allerede bor eller står på venteliste til en ungdomsbolig i Gentofte Kommune.

Almene familieboliger

I løbet af de kommende 2-3 år vil der blive opført 125 almene familieboliger i Gentofte Kommune af forskellig størrelse. De vil variere i størrelse fra 1-rumsboliger på ca. 35 m² til 4-rumsboliger på ca. 115 m². En andel af boligerne vil blive udlejet med fortrinsret for personer bosiddende i Gentofte Kommune med fast tilknytning til arbejdsmarkedet samt til personer, som har behov for en hurtig boliganvisning f.eks. i forbindelse med skilsmisse. Der vil også fremadrettet være fokus på at undersøge nye muligheder for opførelse af almene, ungdoms- og familieboliger i kommunen.

Sammen om kulturen

I 2018 fik Gentofte Kommune en kulturpolitik "Sammen om kulturen". Politikken blev udviklet i et opgaveudvalg, og hundredvis af borgere gav input til arbejdet undervejs i processen. Den nye politik sætter retning og ramme for den løbende udvikling af Gentoftes kulturliv.

Politikken er båret af en vision, der rummer de kerneværdier, udviklingen skal hvile på: *Kultur binder os sammen og er en del af hverdagen. Vores kulturliv udvikler fællesskaber og er præget af virkelyst, dannelse og mangfoldighed.*

Politikken og den proces, den blev skabt i, vidnede om, at borgerne i høj grad bakker op om vores lokale kulturliv. Udviklingssporene, vi skal tage fat på at realisere, er fokuseret på de fire kerneværdier: *Fællesskab, virkelyst, mangfoldighed og dannelse.* Alle værdier har et sæt af principper, vi arbejder efter.

Fællesskab og virkelyst skal bl.a. løftes i arbejdet med 'Byens Hus – vi skaber sammen, på Hellerupvej. Mange har ønsket åbne rammer til fællesskaber og foreningsaktiviteter, og alle kan se frem til en proces, hvor vi sammen afklarer, hvordan huset skal fungere bl.a. i opgaveudvalget 'Byens Hus – vi skaber sammen'.

I arbejdet med kulturpolitikken blev det klart, at der foreligger en opgave med at skabe bedre synlighed omkring de mange kulturelle muligheder, borgerne i Gentofte har, og det vil vi også arbejde på. Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til inforskærme og andre synlighedstiltag til at understøtte arbejdet med synlighed. Med mangfoldighed som kerneværdi er det afgørende, at der er synlighed omkring kulturen – ikke mindst mulighederne for selv at skabe kulturoplevelser for andre. Kulturpolitikken er båret af et 'vi' – kulturlivet er noget, vi skaber sammen.

Vi vil også se på, hvordan vi bredt kan udbrede kulturtilbud i vores byrum og parker, som et supplement til vores institutionelle rammer. Byrum og parker kan skabe helt nye møder og fællesskab omkring kulturoplevelser. Fx er der afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til tre nye bogbørser.

I vores bibliotek- og kulturhuse vil vi fortsætte arbejdet med at sikre, at husene er tidssvarende mødesteder med stærk lokal forankring. Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til udvidelse af køkkenfaciliteterne på Hovedbiblioteket, så åbningstiderne i cafeen kan udvides.

Dannelsesperspektivet vil vi arbejde med både i bred forstand ved at sikre kulturoplevelser, der skaber undren, nysgerrighed og refleksion. For vores børn og unge er det afgørende, at kulturoplevelser bliver forankret i skoler og dagtilbud.

En rig og mangfoldig børnekultur

Kulturen bevæger os, inspirerer os og anfægter os. Den giver anledning til debat, indsigt, udsyn og læring. Den danner os og styrker vores tolerance, empati, innovationskraft og resiliens. Børns møder med kultur har derfor høj prioritet som et vigtigt instrument i deres identitetsdannelse og for det enkelte barns plads i diverse fællesskaber.

Samarbejdet med dagtilbud og skole og med eksterne kulturaktører - både offentlige og private - er helt centralt, hvis alle børn og unge skal have mulighed for at udvikle en mangfoldig kulturel identitet. For at blive en betydningsfuld del af børns hverdag, deres historie og deres fremtid, uanset forskellige forudsætninger, må erfaringer med kultur grundlægges tidligt. De nye styrkede læreplaner for dagtilbud og principperne for Den Åbne Skole samt kommunens nye kulturpolitik og FNs verdensmål udgør på hver deres måde væsentlige pejlemærker for dette arbejde.

Når vi skaber værdifulde kulturelle oplevelser for, med og af børn, danner det samtidigt grobund for et varigt, aktivt engagement i kultur- og fritidslivet og i samfundet og verden generelt. Et kulturelt funderet medborgerskab for børn i kommunen baseret på samarbejder og partnerskaber med det omgivende samfund styrker og udvikler både børnene, deres dagtilbud og skoler og kulturaktørerne - og hermed vores fælles fremtid.

Legen har i det pædagogiske grundlag et særligt fokus. Legen har en værdi og er grundlæggende for barnets udvikling og understøtter bl.a. fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Igennem leg skaber også vores biblioteker gode rammer for, at vi med en tidlig læseindsats sikrer, at børn kommer godt i gang i livet. Bibliotekerne tilbyder forskellige aktiviteter som f.eks. Sprogfitness i Øregaardsparken, højtlesning og sproglek i Ulvetimen.

Samarbejdsaftale med Filiorum

Gentofte Kommune har fra den 1. april 2018 indgået en aftale med teaterforeningen Filiorum for at støtte børns oplevelser og lærende erfaringer med scenekunst i kommunen. Indsatsen løber over foreløbigt to år svarende til to sæsoner. Den er begyndt med kuratering og tilrettelæggelse af sæsonen 2018/19, som løber parallelt med skoleåret og er tilbudt skoler og daginstitutioner før sommerferien.

Konkret omfatter aftalen, at Filiorum indkøber forestillinger og udvikler og afvikler situerede læringsaktiviteter for og med ca. 1.100 børn og deres lærere og pædagoger i hver sæson. Kreative og dialogiske og teaterpædagogiske formater bidrager overordnet set til elevernes personlige udvikling og alsidige dannelse og skal give mulighed for at interagere med det kunstneriske indhold i forestillingerne gennem teknikker og materialer, som supplerer og uddyber faglige kompetencemål for skoleelever og læreplaner for børn i dagtilbud. Endvidere omfatter aftalen kompetenceudvikling af lærere og pædagoger, der indgår som integrerede elementer.

Musikbunkeren

Musikbunkeren er blevet en stor succes, siden den blev indrettet til et attraktivt musiksted for unge i 2014. Siden da er den blevet stadig mere populær. For at give flere børn og unge mulighed for at benytte øvelokalerne og for at bidrage til et samlingspunkt, er der afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til indretning af flere øvelokaler og til et fællesskøkken.

Idræt og fritid for alle

I Gentofte Kommune er vi fælles om at skabe et levende, ambitiøst og mangfoldigt fritidsliv i gode rammer. Gennem de seneste år er der sat nye visioner for området. Idræts- og bevægelsespolitikken er fornyet, og implementeringen er påbegyndt. I forlængelse af Idræts- og bevægelsespolitikken er der indgået en samarbejdsaftale med DIF og DGI om Gentofte som visionskommune. Arbejdet med at realisere idræt- og bevægelsespolitikens fokusområder understøtter de ambitiøse målsætninger i visionskommunesamarbejdet om at øge antallet af aktive borgere med 6% fra 73% i dag til 79% i 2022. Realiseringen af målene sker gennem et stærkt samarbejde på tværs i Gentofte Kommune og indgåelse af partnerskaber med eksterne aktører.

I 2018 er arbejdet med revidering af folkeoplysningspolitikken startet, og politikens nye kendetegn og målsætninger skal over de kommende seks år sætte retning for det folkeoplysende arbejde i et bredt perspektiv, herunder idrætsforeninger, spejdere, aftenskoler, idræt og selvorganiserede borgere.

Et mangfoldigt idrætsliv

Gentofte Kommune har gennem de seneste år sat stort fokus på at skabe et aktivt fritidsliv, der rummer mulighed for fællesskab for alle, også borgere med særlige behov. I 2018 er der iværksat en række fleksible og sociale aktiviteter i samarbejde med foreninger, selvorganiserede og andre aktører. Som led i visionskommunesamarbejdet er der blandt andet iværksat en gangkampagne, som har til hensigt at få flere borgere ud at gå, ligesom der er etableret forskellige boldfitnessaktiviteter for seniorer. Flere aktive seniorer har været et indsatsområde i 2018, og vil fortsat være det de kommende år.

Et andet fokusområde i 2019 vil være unge. Den populære ungekonsulentordning, som støtter foreningerne i at fastholde unge i idrætsforeningerne, fortsættes, og nye foreninger får mulighed for at få ungekonsulenter i perioden 2019-21. Der vil også blive arbejdet på, i samarbejde med gymnasierne og foreningerne, at etablere et lokalt idrætsmiljø på gymnasierne. På gymnasierne lever de unge i et krydspres mellem forventninger, ambitioner, identitet og ungdomskultur. Det er ofte idrætsdeltagelsen, som bliver nedprioriteret.

Også i Budget 2019 er der fokus på at understøtte et mangfoldigt idrætsliv. Der er således afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til et udendørstræningscenter ved Maglegård samt løbelys på atletikanlægget i Gentofte Sportspark, så det kan bruges også i de mørke timer. Og til gavn for triatleterne: svømmebaner og lockerstationer ved Charlottenlund Fort.

For at få inspiration til, hvad skal der til, for at alle borgere får rørt sig mere og bliver inspireret til at dyrke en times motion om dagen, er det besluttet at igangsætte opgaveudvalget 'En times motion hele livet'.

Faciliteter og byrum

Gentofte Kommune har løbende bygget og udviklet idrætsfaciliteter til en bred vifte af formål og brugergrupper og ligeledes udvidet adgangsmulighederne i eksisterende faciliteter til alle borgere. En facilitetsstrategi er under udarbejdelse, og skal fremover sætte retning for arbejdet med at skabe gode rammer, der inviterer til bevægelse og fællesskab. Facilitetsstrategien vil blive udviklet i samarbejde med

borgerne og skal sikre, at faciliteter og byrum i Gentofte Kommune bliver udnyttet bedst muligt. Facilitetsstrategien godkendes i 2019, hvorefter den vil blive implementeret.

Syddansk Universitet har i 2017 udarbejdet en større undersøgelse, som blandt andet viste et stort behov for øget svømmehalskapacitet i Gentofte Kommune. På den baggrund er der i 2018 udarbejdet en forundersøgelse af placeringen af en ny svømmehal. Forundersøgelsen har blandt andet afdækket, hvilke behov brugerne peger på, hvilken placering en kommende svømmefacilitet skal have samt prisen for en svømmefacilitet. På baggrund af forundersøgelsen er der afsat 150 mio. kr. i Budgetaftale 2019-2020 til flere baner og bassiner i Kildeskovshallen. Projektet vil blive udført i perioden 2019-2021. I 2019 skal et projektopgaveudvalg give indspil til brugernes ønsker og behov.

På baggrund af Kommunalbestyrelsens aftale om investeringer i 2017 er der i 2018 gennemført en række facilitetsforbedringer. Således er der iværksat forundersøgelse til udvidelsen af indendørsfaciliteter ved Maglegårdshallen på 15 mio. kr. Formålet er at styrke klubliv og sociale aktiviteter for idrætsudøvere, skoleelever og borgere i lokalområdet. En brugergruppe bestående af repræsentanter fra Hellerup Idræts Klubs bestyrelse, håndbold- og fodboldafdeling samt ledelsen for Maglegårdsskolen deltager i en proces med henblik på at kvalificere løsningen til gavn for alle brugergrupper. Byggeriet vil forventeligt blive igangsat i 2019. I forbindelse med Ishal 1 i Gentofte Sportspark er der i samarbejde med brugerne udarbejdet planer for et multirum, så klubberne får bedre mulighed for at gennemføre sociale aktiviteter og lektielæsning. Multirummet vil blive bygget i 2019. I 2018 er der gennemført renovering af tre kunstgræsbaner, mens en ny kunstgræsbane i GVI er planlagt til at blive anlagt i 2019. Der er i samarbejde med brugerne bygget nye springfaciliteter i Kildeskovshallen. Gentofte Rideklub er i færd med at blive renoveret, så klubben kan leve op til loven om hesteforhold. Det er forventningen at renoveringen og forbedringen af faciliteter i Palladiumkomplekset vil blive påbegyndt i 2019.

Foreningsidræt

Foreningsidræt er et fundament for folkeoplysning og et fællesskab for kulturelle, sociale og demokratiske værdier. I 2018 blev trænere, ledere og frivillige inviteret til en række temaaftner for at styrke kompetencerne indenfor ungestholdelse og synliggørelse via sociale medier.

Ungdomsfrafaldet er som nævnt en generel udfordring i foreningerne, og i det kommende år vil et foreningslederakademi blive udbudt for at opkvalificere trænere og ledere i idrætsforeningerne. Der vil blive sat fokus på at understøtte foreningerne i at skabe en tydelig identitet og synliggøre denne overfor borgerne, samt understøtte foreningerne i at etablere hold for nye målgrupper.

Foreningerne er bl.a. via folkeoplysningsloven blevet mødt af flere krav, og den administrative byrde for foreningerne er vokset. I 2019 vil arbejdet med at gøre det nemmere at være forening fortsætte. Arbejdet består i at fortsætte med at digitalisere og udvikle apps, så arbejdet for de frivillige kan blive reduceret.

Der er desuden afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til et øget medlemstilskud til folkeoplysende foreninger.

Talentudvikling og eliteidræt

Gentofte Kommune har i mange år haft fokus på at udvikle et socialt og samfundsmæssigt forsvarligt talent- og elitemiljø, hvor idræt og træning går hånd i hånd med uddannelse og arbejde. Med dette som udgangspunkt er eliteidrætsordningen i 2017 genforhandlet med Team Danmark for perioden 2018-2021. I samarbejdet indgår fire ungdomsuddannelser, Bakkegårdsskolen, Team Danmark, ni forbund og 13 lokale foreninger.

Samarbejdet med Gentofte HF, de tre gymnasier Ordrup, Øregaard og Gl. Hellerup samt Bakkegårdsskolen er gennem de seneste år styrket og syv idrætskoordinatorer har sammen med Fritids elitekoordinator gennemført uddannelsen "Ledelse af talent" og udviklet en samtalestruktur på skole og gymnasier, som hjælper talenterne til at klare den dobbelte karrierevej, hvor de skal præstere i både skole og sport. I foreningsregi har vi derudover udviklet nye tilbud om mentalitetsudvikling for atleter. Vi fortsætter også med klubudvikle for de prioriterede idrætsgrene.

Partnerskaber

Idrætslivets aktører i Gentofte Kommune har tradition for at samarbejde. Det har gavnet udvikling og kvalitet af alsidige idræts- og fritidstilbud. I 2017-2018 har Bakkegårdsskolen og fem foreninger kørt et pilotprojekt omkring Åben Skole, hvor foreninger har deltaget i undervisningen i 3. og 4. klasse i løbet af skoleåret 2017-2018. Hensigten med projektet var at afprøve og undervejs videreudvikle en model til samarbejde mellem idrætsforeninger i Gentofte Kommune og en skole med henblik på fremover at generere en model, som kan bruges af flere skoler i Gentofte Kommune. Pilotprojektet har resulteret i udviklingen af en model, som med involvering fra øvrige skoler og idrætsforeninger i Gentofte Kommune vil blive videreudviklet og tilpasset de enkelte skoler. Der er behov for at undersøge, om det er muligt at optimere planlægningsprocessen, så det hele kan blive afviklet udgiftsneutralt. Dette vil blive undersøgt i de kommende år i samarbejde med flere skoler i Gentofte Kommune.

Den seneste årrække har vi med målrettede tutorforløb for idrætslærerne arbejdet med at øge kvaliteten af idrætsundervisningen i folkeskolerne i Gentofte Kommune. I 2019 vil denne ordning blive evalueret, så vi også fremadrettet sikrer de bedste vilkår for at styrke idrætslærernes kompetencer.

Nye veje til borgerrettet forebyggelse

Med Gentofte Kommunes 8-årige strategi 'Sundhed i Gentofte – Borgerrettet forebyggelse 2017-2024' går vi nye veje for at sikre borgerne de bedste rammer for et godt liv. Strategien er udviklet i et samarbejde mellem borgere og politikere i et opgaveudvalg og blev godkendt af Kommunalbestyrelsen i november 2016. Visionen 'Sammen skaber vi livskvalitet og flere gode leveår for borgerne i Gentofte Kommune' er godt på vej til at blive implementeret. Der blev i 2017 igangsat handleplaner, som frem mod 2019 sætter fokus på udvikling af den borgerrettede sundhed *sammen* med borgerne, frivillige og andre lokale aktører. For eksempel Bevægelse hele livet, Borgere med særlige sundhedsudfordringer og nye veje til borgerrettet forebyggelse. Nye handleplaner forventes igangsat i 2019.

Med udgangspunkt i evidens går vi nye veje igennem innovation og brug af ny teknologi og har opnået gode sundhedsmæssige resultater. Her kan blandt andet nævnes:

- Vi har gennem træning på robotteknologiske fliser medvirket til at forbedre ældre borgeres funktionsniveau i væsentlig grad og øge deres selvtillid. Faldulykker er den største sekundære dødsårsag i Danmark. Omkring 1/3 af alle borgere over 65 år har mindst én faldepisode pr. år, og af dem, der falder, er halvdelen udsat for gentagne fald. Gentagne fald giver en mindsket livskvalitet for den enkelte og har store økonomiske omkostninger for samfundet.

- 70 borgere og medarbejdere med høj risiko for at udvikle type 2 diabetes har deltaget i et program. Alle deltagerne fik igennem 3 måneder tilbud om fysisk træning, kostvejledning, oplæg om livsstil, og om hvordan man ændrer sine vaner. Endvidere fik alle en Activity Tracker, som skulle motivere deltagerne til at gå 10.000 skridt hver dag, som Sundhedsstyrelsen anbefaler. Deltagerne oplevede i gennemsnit at blive 2,5 år yngre i Body Age og enkelte op til 11 år yngre i deres Body Age.

Med udgangspunkt i en kortlægning af Gentofte Kommunes sundhedsudfordringer peger den nye sundhedsstrategi på, hvor der især skal tages fat. Mange af de sygdomme, der reducerer livskvalitet og fører til behov for ydelser i såvel det nære som det øvrige sundhedsvæsen, er livsstilsbetingede og kan forebygges.

Fx er type 2-diabetes i voldsom stigning som følge af vores livsstil og det forhold, at vi bliver ældre og ældre. Statens Institut for Folkesundhed har estimeret, at der vil være omkring 430.000 borgere, der lever med type 2-diabetes i 2030, hvilket er næsten en fordobling i forhold til i dag. Det er en udvikling, som vi også ser i Gentofte Kommune. Vi har i dag ca. 3.000 diagnosticerede diabetikere, og ca. 1.500 ikke-diagnosticerede diabetikere. Desuden estimeres, at der er 2.850 prædiabetikere i Gentofte Kommune, hvoraf 70 pct. ønsker at ændre livsstil. Prædiabetikere er derfor en vigtig målgruppe at nå med forebyggende tiltag – til gavn for den enkelte borger og for samfundsøkonomien.

Sundhed i Gentofte – borgerrettet behandling

Gentofte Kommune er en del af et samlet sundhedsvæsen, der står overfor en række udfordringer. En af de centrale udfordringer er den demografiske udvikling, der går i retning af flere ældre medborgere. Samtidigt ses, at antallet af mennesker med én eller flere kroniske sygdomme stiger. Det positive er, at flere lever længere, nogle lever længere med et godt helbred, og at der hele tiden kommer nye og bedre behandlingsformer, der kan sættes ind, når sygdom opstår. De accelererede patientforløb i det specialiserede sundhedsvæsen medfører, at borgerne udskrives hurtigere fra hospitalerne, uden at de nødvendigvis er raske og klar til at genoptage det liv, de havde før sygdommen. Denne udvikling medfører alt andet lige et større pres på det nære sundhedsvæsen og på kommunens sundhedsydelse.

Vi ønsker at bidrage til at fremme sundhed og forebygge sygdomme hos borgerne.

Gentofte Kommunes Sundhedspolitik "Sundhed i Gentofte – Borgerrettet Behandling" er blevet til i et opgaveudvalg med borgere og politikere. Visionen for den borgerrettede behandling er, ligesom for den borgerrettede forebyggelse, at skabe livskvalitet og flere gode leveår for borgerne i Gentofte Kommune. Til visionen hører seks strategiske målsætninger:

- Vi tager udgangspunkt i det enkelte menneske.
- Vi understøtter borgerens ansvar, selvstændighed og handlemuligheder.
- Vi er sammen om sundhed.
- Vi har fokus på dem, der har størst behov.
- Vi prioriterer høj faglig kvalitet, der understøtter rehabilitering.
- Vi koordinerer og viser vej.

De strategiske målsætninger udgør vigtige pejlemærke for den langsigtede planlægning og udviklingen af praksis for vores del af sundhedsvæsenet i de næste 8 år. Et eksempel på et konkret tiltag, der understøtter borgerens ansvar og handlemuligheder, er etablering af en sygeplejeklinik. Kommunens sygeplejeklinik, som blev etableret for værdighedsmidler, åbnede den 15. september 2017. Sygeplejeklinikken giver borgerne friheden til at aftale en tid, der passer ind i deres hverdag. På klinikken er der gode fysiske rammer, og man

kan blandt andet få behandlet sår, dryppet øjne og få lægeordnede indsprøjtninger. Desuden underviser sygeplejerskerne i fx blodsuktermåling, øjendrypning m.m. Klinikken har kapacitet til at modtage 10-12 borgere om dagen.

Modernisering af Tranehaven

I budget 2017 vedtog vi moderniseringen af Tranehaven. De fysiske rammer på Tranehaven er udfordret af de senere års ændring i patientgruppen. Så vi ombygger nu til en-sengsstuer, der giver borgerne mulighed for også at have mere privatliv under opholdet. Etablering af en-sengsstuerne giver bedre plads til, at personalet kan træne med borgerne på stuen, mens de er indlagt. Tranehaven har en kapacitet på 83 pladser, og for at kunne opretholde den nuværende kapacitet, bygges Ordruplund sammen med Tranehaven via en forbindelsesgang.

Nye plejeboliger på Jægersborghave

Vi har vedtaget et skitseprojekt til de 72 nye plejeboliger, der opføres på Jægersborghavegrunden, som erstatning for plejeboligerne på Ordruplund. Herved øges kommunens samlede plejeboligkapacitet med 33 boliger. Byggeriet på Jægersborghave forventes at gå i gang medio 2019. Brugere, medarbejdere, relevante videnspersoner og interessenter – herunder repræsentanter fra både Seniorrådet og Handicaprådet – bliver løbende inddraget i arbejdet med udarbejdelse af bl.a. byggeprogram.

Demensvenlig kommune

I 2019 bliver vi en "demensvenlig kommune" i samarbejde med Demensalliancen, som er et netværk for "demensvenlige kommuner". Som demensvenlig kommune forpligter vi os til at arbejde med at skabe de bedste muligheder for et trygt og værdigt liv for borgere med demenssygdomme og deres pårørende. Samarbejdet med Demensalliancen skal blandt andet styrke vores aktivitetstilbud til yngre borgere med demenssygdomme og deres ønske om at fastholde deres sociale aktiviteter i klubber mv., fremfor i kommunale rammer. Derfor planlægger vi at tilbyde undervisning om demens, og hvordan man spotter sygdommen, til fx lokale golfklubber og fodboldklubber. Vi ønsker også at give god støtte og vejledning til pårørende og understøtte personalets kompetencer med ny viden til at hjælpe de borgere, som har en demenssygdom.

Implementering af Akutteam – frikommuneforsøg

I økonomiaftalen for 2016 mellem Regeringen og Kommunernes Landsforening indgik et nyt frikommuneforsøg, der løber i perioden 2016-2020. Gentofte Kommune er også denne gang med i frikommuneforsøget og denne gang i frikommunenetværk sammen med Gladsaxe og Rudersdal kommuner. I netværket afprøver vi sammen med Praktiserende Lægers Organisation og Region Hovedstaden nye samarbejdsformer på det somatiske område. I maj 2018 startede vi en ny, fælleskommunal akutfunktion for at skabe en mere effektiv, driftssikker og sammenhængende varetagelse af akutområdet, hvor borgerne modtager den fornødne pleje og akutte behandling, der hvor borgeren bor, så unødige indlæggelse og genindlæggelse undgås. Den fælles, tværkommunale akutfunktion lever til Sundhedsstyrelsens kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner i hjemmesygeplejen hele døgnet. Det giver god mening at samarbejde på tværs af kommunegrænser, fordi det giver bedre mulighed for, at akutsygeplejerskerne kan opretholde og styrke deres kompetencer med flere akutte opgaver, samtidig med at det giver stordriftsfordele.

Værdighedspolitikken

Værdighedspolitikken er en rettesnor for samarbejdet mellem medarbejdere og borgere på ældreområdet. Siden vedtagelsen af værdighedspolitikken er der blevet arbejdet med at omsætte politikken i hverdagen i

mødet med de ældre borgere. I 2018 er der med vedtagelsen af finansloven vedtaget en udvidelse af de obligatoriske temaer, så politikken nu også behandler temaet ”pårørende”.

Gensidig respekt og dialog i hverdagen er grundlaget for det vigtige samarbejde mellem de pårørende og kommunen i den nye værdighedspolitik. Der lægges vægt på samarbejdet om det gode ældreliv mellem den ældre selv, de pårørende og de professionelle, og på mulighederne for at støtte de pårørende i deres rolle i hverdagen, både rent praktisk og i forhold til deres rolle.

FSIII og KMD Nexus

I 2019 fortsættes arbejdet med at implementere en ny fælles kommunal arbejdsmetode, Fælles Sprog III (FSIII) til dokumentation og udveksling af data på ældre- og sundhedsområdet. Vi forventer, at det vil bidrage til øget sammenhæng og styrket kvalitet i den sundhedsfaglige indsats for borgerne. I forlængelse af FSIII implementeres et nyt elektronisk omsorgsjournalsystem, KMD Nexus. Implementering af FS III og KMD Nexus vil bl.a. give medarbejderne bedre mulighed for at samarbejde om borgernes rehabilitering på tværs af ældre- og sundhedsområdet i kommunen.

Borgere med handicap, psykisk sygdom og socialt udsatte

I Gentofte Kommune stræber vi efter at give alle borgere uanset handicap og livssituation mulighed for at udnytte egne ressourcer til at leve et så selvstændigt og meningsfuldt liv som muligt. De menneskelige ressourcer og potentialer er et vigtigt udgangspunkt for indsatsen for borgere med handicap, psykisk sygdom og socialt udsatte borgere. Det er en central del af vores rehabiliterende tilgang. Derfor samarbejder vi med borgerne, på tværs mellem de kommunale områder og med andre private aktører, frivillige og foreninger for i fællesskab at styrke den enkelte borgers og familiernes muligheder for et godt liv. Nye løsninger og indsatser på området skal i de kommende år udvikles igennem innovation og ved brug af nye digitale muligheder.

Koordinering i et tæt samarbejde med borgerne

Hvis man, som det gælder for nogle familier, er udfordret af flere problemstillinger på én gang, kan det være svært at navigere i et felt med mange fagpersoner, forskellig lovgivning og forskellige handleplaner. Med ”Familien i Centrum” har Gentofte Kommune etableret et tæt og helhedsorienteret samarbejde mellem den enkelte familie og de relevante fagpersoner, som mødes i et familieteam. Teamet hjælper målrettet familien med dens udfordringer. Efter en afprøvningsperiode med gode erfaringer vil samarbejdsmodellen blive implementeret generelt bl.a. understøttet af kompetenceudvikling af de involverede medarbejdere.

”Familien i Centrum” er ét blandt flere tværfaglige samarbejdsfora, der i høj grad involverer borgerne i afklaring af mål og støtte. Her ser vi, at samarbejdet fører til resultater, der er til gavn for borgerne.

Det gode liv – i nye rammer omkring Bank-Mikkelsens Vej

I udviklingen af området ved Bank-Mikkelsens sætter vi især fokus på fællesskab, hjemlighed og tryghed for områdets børn, beboere og brugere. I februar 2019 forventes byggeriet af første etape med bl.a. 48 boliger for voksne med handicap klar til indflytning på Bank-Mikkelsens Vej. Heraf bliver bl.a. ”Boligerne ved Grønningen” etableret som et nyt botilbud til borgere med funktionsnedsættelser og autismespektrumforstyrrelser. I maj 2019 forventes det nye børnehus at være færdigt.

Byggeriet er en del af det omfattende moderniseringsprojekt ”Det gode liv – i nye rammer”. Formålet er at etablere bo- og dagtilbud samt sociale institutioner for børn, unge og voksne, som danner gode rammer for et godt liv nu og i fremtiden. Projektet åbner også området og skaber en sammenhæng til lokalområdet.

Rammen for moderniseringsplanens primære funktioner:

- Nybyggeri af 120 tidssvarende boliger med servicearealer til voksne i fire botilbud
- Optimerede dag-, aktivitets- og sundhedstilbud til børn og voksne i ombyggede bygninger
- Nybygning af et børnehus til bl.a. en specialbørnehave og et aflastningstilbud
- Ca. 50 almene familieboliger af en gennemsnitsstørrelse på 80 m², der skal bygges og drives af KAB.

Trivsel gennem netværk

At være en del af et netværk har betydning for os alle og er en vigtig støtte i livet. Med udgangspunkt i netværksstrategien "Netværk der styrker" samarbejder vi med borgerne om at understøtte deres netværk, så de opnår større trivsel og selvstændighed.

Et innovativt tiltag er "Trivselskortet", der benyttes som metode til kortlægning og samtale med borgerne om deres netværk i form af personer, steder og aktiviteter. Et satspuljeprosjekt fokuserer på arbejdet med trivselskortet i gruppeforløb frem til 2021. Gennem dette og andre gruppeforløb får borgerne værktøjer til at styrke deres færdigheder og personlige udvikling.

Samskabelse om sundhed

I 2019 gennemføres en række målrettede aktiviteter om bl.a. sund mad, motion, motivation og netværk. For 5. år i træk gennemføres f.eks. Sundhedsugen med en række aktiviteter. På baggrund af en sundhedsagentuddannelse vil borgere, pårørende, frivillige og medarbejdere sætte aktiviteter i gang lokalt, som forbedrer madvaner, sundhed og trivsel.

I samarbejde med en række andre kommuner og Region Hovedstaden styrkes psykiatriområdet bl.a. gennem kurser for borgere og pårørende m.fl. i projektet "Skole på Tværs". Kurserne har fokus på, hvordan man kommer sig og kommer videre efter psykisk sygdom.

Boligsocial indsats

På baggrund af arbejdet i et opgaveudvalg vil der i 2019 blive sat fokus på en sammenhængende boligsocial indsats. Relevante aktører fra boligorganisationer, civilsamfund, fagpersoner og ikke mindst: beboerne i de relevante boligområder vil blive inddraget i realiseringen af 10 principper, der udstikker retningen for den boligsociale indsats. Principperne handler bl.a. om beboerdemokrati, styrkede samarbejder, det lokale engagement, nye fællesskaber og attraktive boligområder. Nye innovative tiltag skal være i højsædet og fremme det gode liv i boligområderne, som f.eks. forsøgsprojektet Ved Ungdomsboligerne. For at understøtte den boligsociale indsats har forligspartierne afsat 1 mio. kr. om året i perioden 2019-2022.

Arbejdsmarked og overførselsindkomster

Styrkelse af den beskæftigelsesrettede indsats

De seneste år har udviklingen på arbejdsmarkedet været præget af øget beskæftigelse grundet højkonjunktoren. På trods af den økonomiske fremgang og lavere ledighed er der stadig borgere, der har svært ved at finde vej til og fodfæste på arbejdsmarkedet. Her er der brug for en særlig beskæftigelsesindsats, som giver de ledige en intensiveret og tidlig virksomhedsrettet indsats – og i visse situationer med efterværn for at sikre, at borgeren bliver i beskæftigelse. Dette kræver en håndholdt indsats.

Samarbejdet og dialogen med virksomhederne er en vigtig brik i den beskæftigelsesrettede indsats. Der vil fortsat i 2019 være en opsøgende indsats til lokale virksomheder for at drøfte deres behov for arbejdskraft i længere eller kortere perioder, bistå med fastholdelsesproblematikker og høre om deres behov for opkvalificering. En sådan styrket beskæftigelsesindsats vil kræve, at den enkelte medarbejder på området

har færre borgere tilknyttet. Der er afsat midler i Budgetaftale 201-2020 via Investeringsbeholdningen til dette formål. Investeringen i en øget beskæftigelsesindsats forventes at nedbringe forsørgelsesudgifterne i takt med, at flere borgere kommer i arbejde, så de investerede midler kan tilbagebetales til Investeringsbeholdningen.

Der arbejdes på digitale løsninger for virksomhederne, der skal gøre det nemmere for virksomhederne at tage del i beskæftigelsesindsatsen, eksempelvis når der skal søges om virksomhedspraktikker, job med løntilskud eller fleksjob.

For at sætte yderligere fokus på, hvad skal der til for, at kommune, virksomheder og uddannelsesinstitutioner kan hjælpe flere ud af ledighed og i ordinært arbejde eller uddannelse, er det besluttet at nedsætte et opgaveudvalg 'Flere skal i ordinært arbejde eller uddannelse'.

Fokus på at hjælpe unge i beskæftigelse og uddannelse

Jobcenteret har i samarbejde med opgaveudvalget Innovation testet og designet et forløb, der skal understøtte de ledige dimittender i at finde ordinær beskæftigelse. Initiativet Teamwork blev gennemført i 2018 – et forløb med fokus på at inddrage mentorer fra erhvervslivet og suppleret med elementer fra holdsport og iværksætteri. Med afsæt i erfaringerne fra testforløbet planlægges nye forløb for at fortsætte den særlige indsats for langtidsledige dimittender og dimittender, der er i risiko for at blive langtidsledige.

De unges ledighed har i en årrække været et højt prioriteret indsatsområde i beskæftigelsesindsatsen og vil også være det i 2019. Der er i indsatsen et uddannelsesmæssigt fokus for at motivere, vejlede og kvalificere de unge til at tage en uddannelse. For de sårbare unge, der har behov for en parallel indsats, tilbydes blandt andet et robusthedskursus for at styrke de unge til bedre at kunne håndtere og løse de forskellige problemstillinger, der fylder i deres liv.

Erhvervslivet

Erhvervslivet er en vigtig del af Gentofte Kommune. Vi ønsker, at Gentofte er et godt sted at arbejde og drive virksomhed med gode rammebetingelser for erhvervslivet.

Gentofte Kommune er i gang med at udmønte den handleplan, der udspringer af erhvervspolitikken – og dette arbejde vil fortsætte i 2019 med det samarbejde og den dialog, som vi har haft igennem 2018 med dialogmøder, netværksarrangementer og erhvervskonference – dialoger, der videreudvikler indsatser til gavn for erhvervslivet.

Der er allerede en række tilbud til opstart, etablering og forretningsudvikling, som Gentofte tilbyder i regi af Væksthus Hovedstaden og Iværksætterhuset. I dag er disse tilbud forbeholdt iværksættere og virksomheder med vækstpotentiale. Fra 2019 vil målgruppen for disse tilbud udvides til at gælde alle virksomheder.

Flygtninge

De kommende år forventes et faldende antal nytilkomne flygtninge. Udlændingestyrelsen har meddelt, at Gentofte Kommune skal modtage 24 flygtninge i 2018 og 18 flygtninge i 2019. Hertil kommer de 22 nye borgere, som er kommet hertil via familiesammenføring i 2018. Vi mener fortsat, at de flygtninge, kommunen er forpligtet til at modtage, skal boligplaceres bredt over hele kommunen. Derfor er der stadig behov for også at benytte tomme statslige bygninger, som er velegnede til midlertidig boligplacering.

Opgaveudvalget om 'Integration – udskoling, uddannelse og beskæftigelse' har fremhævet vigtigheden af at møde de nye borgere med positive forventninger til, at de kan og vil selv. Vi vil derfor fortsætte det målrettede arbejde med at sikre, at flygtninge hurtigst muligt bliver selvforsørgende enten via ordinær beskæftigelse eller via en SU berettiget uddannelse, og vi forventer, at styrkelsen af den beskæftigelsesrettede indsats vil bidrage yderligere. Gentofte Kommune samarbejder derfor med Gentofte Håndværkerforening, IKEA og en række lokale virksomheder i kommunen for at sikre flygtninge en fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

I 2019 vil der fortsat være et fokus på kvinders tilknytning til arbejdsmarkedet. Der arbejdes med indsatser og samarbejder målrettet brancher, hvor der er behov for arbejdskraft, som er forenelige med kvindernes kompetencer.

Op mod hver fjerde borger med flygtningebaggrund er mellem 14 og 18 år, når de ankommer til kommunen – og hovedparten af de ankomne flygtninge er under 40 år. Med afsæt i opgaveudvalgets anbefalinger arbejdes der med at etablere et tidligt kendskab til erhvervslivet for de unge flygtninge bl.a. via fritidsjob. Der arbejdes også på at styrke de unges relationer via "ung-til-ung mentorer". Det seneste initiativ er etablering af "Vejen til EUD" – dvs. vejen til erhvervsuddannelse. Uddannelsesforløbet er et samarbejde mellem VUC Lyngby, TEC, Sprogcenter Hellerup og Gentofte Kommune, hvor flygtninge og familiesammenførte får mulighed for at gennemføre 9. klasse med særligt fokus på dansk, matematik og samfundsfag. Forløbet gennemføres på en erhvervsskole og under forløbet introduceres deltagerne for erhvervsuddannelserne. Hensigten med forløbet er at få flest mulige deltagere til at fortsætte med en erhvervsuddannelse eller anden uddannelse. Integrationsopgaven løses i et tæt samarbejde mellem kommunen, uddannelsesinstitutioner, foreninger, civilsamfund og ikke mindst virksomheder.

Bæredygtighed og klima

Bæredygtigt Gentofte

Omdrejningspunktet for arbejdet med bæredygtighed i Gentofte Kommune er strategien "Sammen om et bæredygtigt Gentofte". Det bærende princip i strategien er, at borgere, virksomheder, foreninger, kommune, institutioner m.fl. – har et fælles ansvar for at fremme bæredygtig adfærd.

Gentofte Kommune arbejder seriøst og målrettet på at blive en stadig mere bæredygtig og klimavenlig kommune. For at tage næste skridt er det besluttet som en del af Budgetaftale 2019-2020, at Gentofte Kommune skal være Klimakommune+. Der er desuden afsat yderligere 4,5 mio. kr. i perioden 2020-2022 til bæredygtighedsinitiativer.

Det er desuden besluttet af nedsætte et opgaveudvalg 'FNs 17 verdensmål i Gentofte', som skal komme med anbefalinger til, hvilke af de 17 verdensmål der især har relation til udviklingen i Gentofte Kommune, og hvordan kan vi i særlig grad konkret bidrage til opfyldelsen af disse lokalt? Og hvordan kan endnu flere borgere, virksomheder og foreninger blive engageret i og gå sammen om indsatser i en bæredygtig udvikling og arbejdet med verdensmålene?

Fortsat fokus på øget genanvendelse og genbrug

Gentofte er fortsat en ambitiøs kommune, når det drejer sig om genanvendelse og genbrug. I 2019 vil der blive arbejdet med initiativer, som skal øge sorteringen fra husholdninger med fokus på yderligere sortering af det affald, der hentes via storskraldsordningen fx tekstiler og pap m.m. Samtidig rettes fokus også mod erhvervet i kommunen, som har potentiale for yderligere sortering ved vejledning m.m. fra kommunes side. Kommunikation om affald og genanvendelse og mulighederne for direkte genbrug vil også blive prioriteret

højt i 2019, idet oplysning og viden er en stor del af motivationen for at gøre en indsats med henblik på at gøre Gentofte mere bæredygtig.

Det er en vigtig opgave at fremme bæredygtig adfærd hos kommunens børn og unge. Affaldssortering vil derfor i løbet af de næste par år blive udbredt til kommunens institutioner og faciliteter startende med kommunens daginstitutioner. Når ordningen er fuldt udrullet vil der være indført affaldssortering på alle kommunens daginstitutioner, skoler, fritidscentre, plejeboliger og dagcentre mm. Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til formålet.

Samtidig vil renovationstaksten blive sat ned med 100 kr., da investeringsbehovet er lavere i de kommende år, nu hvor de seneste fraktioner – plast og metal – er fuldt udrullet.

Energihandlingsplan

Kommunalbestyrelsen vedtog i 2018 Energihandlingsplan 2018-2025 for kommunens bygninger. Hermed fortsættes arbejdet med at undgå energispild. Det er en målsætning Gentofte Kommune i mange år har arbejdet systematisk med. Det er til gavn for både klimaet, indeklimaet og driftsøkonomien. Komforten i bygningerne og driften af de tekniske anlæg skal fungere optimalt, for at skabe velfungerende rammer for kommunens borgere og ansatte. Planen understøtter målet i Klimakommuneaftalen med DN om at opnå en reduktion af CO₂-udledningen på 2 % om året til og med 2025, hvilket opnås ved investeringer i energiforbedrende tiltag, optimering af driften af tekniske anlæg samt fokus på brugeradfærd.

Et yderligere energiforbedrende tiltag er udskiftning af vejbelysning til LED. I perioden 2019-2021 vil alle kommunens lyskilder blive udskiftet med LED, hvilket vil medføre en reduktion i CO₂-udledningen på ca. 400 tons om året samtidig med, at det vil reducere udgifterne til vejbelysningen. Udskiftningen vil blive finansieret over Investeringsbeholdningen som led i Budgetaftale 2019-2020 og tilbagebetalt i takt med at der kan høstes en årlig besparelse.

Fjernvarme

På grund af de af Energistyrelsen fastsatte beregningsforudsætninger er det pt. ikke muligt at fortsætte udbygningen af fjernvarmenettet i kommunen. Der arbejdes derfor efter en strategi om at optimere tilslutningen til fjernvarmenettet i de allerede udbyggede områder. Optimeringen vil ske løbende via tilslutningskampagner i udvalgte områder på det eksisterende fjernvarmenet.

Udviklingen i beregningsforudsætningerne følges nøje, således at der kan iværksættes nye projektforslag til udbygningsområder i kommunen, når dette igen bliver muligt – i tråd med Gentofte Kommunes ambitioner om at være en miljø- og klimavenlig kommune.

Klimatilpasning for bedre håndtering af regnmængder

Kommunen arbejder løbende med klimatilpasningsprojekter for at sikre bedre håndtering af de øgede mængder regn og dermed undgå oversvømmelser. Gentofterenden og Mosegårdskvarteret er to af de klimatilpasningsprojekter, som er i gang og forventes afsluttet i 2019.

Klimatilpasningsprojektet for Gentofterenden skal være med til at sikre, at vandløbet kan rumme en såkaldt 10-års regn hændelse og dermed minimere risikoen for oversvømmelse i området. Den planlagte løsning udvider Gentofterendens bredde, så den kan fungere som et "forsinkelsesbassin" og muliggøre en kontrolleret afvanding af området. Samtidig fastholdes Gentofterendens rekreative element som central grøn kile fra Gentofte Sø til Søborghusrenden med cykel- og gangsti på den ene side af vandløbet og et naturareal på den anden side.

Klimatilpasningsprojektet i Mosegårdskvarteret omfatter lokal afledning af regnvand (LAR) på offentlig vej ved forsinkelse i vejbede og afledning til Nymosen gennem bassiner. De lavereliggende boliger i Mosegårdskvarteret har været ramt af flere oversvømmelser fra opstigende kloakker ved kraftig regn. I projektet indgår forslag til mulige nye løsninger for håndtering af regnvand på vejarealer i tæt dialog med de lokale borgere.

Aktivitetsbånd langs Kystvejen

Flere og flere borgere motionerer ved løb, rulleskøjter mv. Det nuværende aktivitetsbånd, som strækker sig fra Bellevue Strandpark til nord for Skovshoved Havn, skaber glæde for mange borgere. I januar 2018 besluttede Kommunalbestyrelsen, at det nuværende aktivitetsbånd udvides med strækningen fra Skovshoved Havn til Charlottenlund Strandpark. Anlægsarbejdet på den sydlige strækning forventes afsluttet i år. Ud for Skovshoved Havn planlægges aktivitetsbåndet udført i løbet af 2019, således at aktivitetsbåndet til næste år bliver gennemgående mellem de to strandparker.

Trafik

Trafiksikkerhed

På baggrund af arbejdet i opgaveudvalget 'Trafik – Sikker i byen' vedtog Kommunalbestyrelsen i maj 2016 'Trafiksikkerhedsplan 2017-2020'. Den blev efterfølgende konkretiseret i en handleplan. Initiativerne i 2017-2018 har især ligget inden for temaerne 'Trafikadfærd og hastighed' og 'Fremtidens trafikant'. Blandt andet er der etableret en opdateret trafikmodel, indkøbt nyt tælleudstyr, gennemført forsøg med trafiksikkerhedstiltag på Skovshoved Skole og Ordrup Skole og anlagt en udvidet kisse- og ride-zone ved Hellerup Skole. Sideløbende med, at de igangsatte indsatser videreføres, vil temaerne 'Parkering', 'Cykeltrafik' og 'Tilgængelighed' være i fokus i 2019-2020. Initiativerne vil for eksempel bestå i adfærdsregulerende tiltag i bydelscentre, ligesom der vil blive iværksat forsøg med løsninger, når det gælder cykelparkering ved knudepunkter og fodgængeres krydsning af veje. Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til det fortsatte arbejde med trafiksikkerhed.

For at få yderligere inspiration er det besluttet at nedsætte et opgaveudvalg 'Innovative transportformer for fremtidens Gentofte', som skal komme med anbefalinger til, hvordan kan kommunens infrastruktur udvikles og indrettes, så den understøtter el-biler og delebiler og udnytter flere intelligente og digitale virkemidler i trafikken? Og hvilke muligheder er der i kommunen for at afprøve førerløse transportmidler?

Vedligeholdelse af veje, stier og fortove

Der lægges vægt på, at kommunen har en god infrastruktur, så borgerne oplever god fremkommelighed og høj trafiksikkerhed, når de færdes rundt i kommunen. Det er nødvendigt at foretage gravearbejder i kommunens veje i forbindelse med fjernvarmeprojekter, skybrudsprojekter mv., men der lægges afgørende vægt på, at graveaktørerne ved retableringerne fuldt ud efterlever kommunens krav om, at belægningerne skal være jævne som før gravearbejdernes påbegyndelse. Der er ligeledes fokus på, at vejbelægningerne opgraderes som et led i den løbende vedligeholdelse. Udførelsen af belægningsarbejder på vejene skal koordineres med kommende lednings-/gravearbejder, så der opnås synergi i arbejdernes udførelse, samtidig med at der udvises hensyn til fremkommeligheden ved renoveringsarbejdernes tilrettelæggelse.

Trængsel

Trafikken i Gentofte Kommune er præget af trængsel ligesom i resten af hovedstadsområdet. Vi skal som kommune gøre, hvad vi kan for at afhjælpe trængsel ved at forbedre cykelstier, arbejde for at fremme alternative transportmuligheder og styrke kollektiv trafik. Men vi kan ikke gøre det alene. Det er nødvendigt

at staten og hovedstadskommunerne sammen arbejder for at den kollektive transport opprioriteres både hvad angår fremkommelighed og komfort. Samtidig skal der være tilstrækkelig kapacitet på de veje, der er tænkt til at optage trafikken, og det skal sikres, at pendlertrafikken ikke skubbes til nabokommunerne.

Tryghed for borgerne

Det er vigtigt, at borgerne har en oplevelse af tryghed, og vi skal som kommune gøre, hvad vi kan for at bidrage til oplevelsen af tryghed. For at få anbefalinger til, hvordan kommunen og borgerne sammen kan bidrage til at øge borgernes tryghed i forhold til indbrud i boliger og biler og færden på offentlige områder, er det besluttet af nedsætte et opgaveudvalg 'Tryghed for borgerne'.

Detailhandel i Gentofte

Der sker i disse år markante forandringer inden for detailhandel, som også har betydning for detailhandelen i Gentofte. På den baggrund besluttede Kommunalbestyrelsen i 2017 at nedsætte opgaveudvalget 'Detailhandel i Gentofte' for at få udarbejdet en strategi, der kan sikre og udvikle detailhandelen i Gentofte.

Opgaveudvalget har arbejdet i perioden august 2017 til august 2018 på møder, temamøder og ved en fyraftenskonference. Resultatet 'Detailhandel i Gentofte' er Gentoftes nye detailhandelsstrategi. Strategien anviser, hvordan detailhandelen i kommunen kan udvikles med de seks bydelscentre som de foretrukne handels- og mødesteder.

Strategien blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen i september 2018 og kan ses [her](#).

Arkitektur i Gentofte

I 2017 besluttede Kommunalbestyrelsen at sætte ny fokus på arkitekturen i kommunen. Et opgaveudvalg fik til opgave at formulere en arkitekturpolitik. Udvalget skulle med afsæt i den gældende arkitekturpolitik komme med forslag til en ny arkitekturpolitik, der sætter rammerne for og samtidig giver inspiration til kommunens arkitektoniske bevaring og udvikling. Både vedrørende bygninger, byrum og landskabsrum.

Opgaveudvalget har i perioden august 2017 til september 2018 udarbejdet arkitekturpolitikken 'Arkitektur i Gentofte', der bl.a. indeholder en vision og fem grundlæggende værdier for det samarbejde om arkitektur, der foregår mellem mange forskellige aktører. Det gælder fx aktører som arkitekter, ejendomsmæglere, grundejerforeninger, interesseforeninger og Gentofte Kommune. Arkitekturpolitikken forventes vedtaget af Kommunalbestyrelsen i oktober 2018.

'Det grønne Gentofte' er et andet aspekt af kommunens visuelle udtryk, og er titlen på et opgaveudvalg, som skal nedsættes for at komme med anbefalinger til, hvordan oplevelsen af "den grønne kommune" bevares, herunder det grønne vejbillende i kommunens villaområder.

Kommunens bygningsmasse

Gentofte Kommune har en stor bygningsmasse i form af skoler, daginstitutioner, idrætsanlæg, plejehjem mm. Nogle af bygningerne har en primær anvendelse, som gør, at de ikke udnyttes i alle de perioder, hvor det er muligt. Fx er der ofte ledig lokalekapacitet på en skole i aften- og weekendtimer. Der skal derfor laves en kapacitetsanalyse af kommunens bygninger, som kan være med til at sikre effektiv lokaleanvendelse af kommunens bygninger til gavn for borgernes foreningsdrevne og selvorganiserede aktiviteter. Der er afsat midler i Budgetaftale 2019-2020 til analysen.

Samtidig har kommunen en forpligtigelse til at sikre en ordentlig vedligeholdelsesstandard for kommunens bygninger. Både af hensyn til de borgere, der benytter bygningerne, og af hensyn til at bygningerne bevarer deres værdi.

Mange af kommunens bygninger er fredede og bevaringsværdige, og kommunen har et særligt ansvar for at sikre bevarelsen af disse bygninger for fremtidige generationer. Det særlige vedligeholdelsesbehov er derfor gennemgået, og der er udarbejdet en vedligeholdelsesplan for de næste 10-12 år. Som ud over disse bygninger dækker store og komplicerede tekniske anlæg. Der er afsat midler til perioden 2019-2022 i Budgetaftale 2019-2020, og der vil også fremadrettet være fokus på finansieringen.

Bedre velfærd for færre ressourcer og robuste arbejdsfællesskaber

Gentofte Kommunes administration skal løbende udvikle opgaveløsningen, så løsningen skaber den bedst mulige værdi for borgerne. I mange sammenhænge findes de bedste løsninger på tværs af de traditionelle, faglige skel. Derfor arbejder organisationen med tænkningen "mindre hierarki og mere netværk" og "opgaven sætter holdet", hvor opgaver løses af de ansatte, som har de bedste kompetencer til det, uanset det organisatoriske tilhørsforhold.

Denne arbejdsform stiller nye krav til både ledere og medarbejdere. På alle opgaveområder er der afsat midler til den faglige kompetenceudvikling. I 2018 og 2019 er der tilsvarende afsat midler i puljer, som alle arbejdspladser kan søge fra, hvis der er behov for kompetenceudvikling i tilknytning til nye måder at løse opgaven på. Det er et krav, at løsningen skal skabe værdi for borgerne, at læringen kan trænes i praksis og at dem, der får del i midlerne, er indstillet på at dele ny viden, kompetencer og erfaringer med resten af organisationen.

Når opgaver løses på nye måder er der også behov for at se på ledelse med nye briller. Når medarbejdere arbejder sammen på tværs, bliver det også en ledelsesrolle at støtte medarbejderne heri og sikre, at der allokeres ressourcer til de relevante opgaver. Ledelse er i bevægelse og lederne understøttes i bevægelsen med kompetenceudvikling og opgaveorienterede netværk, der skaber plads til at drøfte og arbejde med fælles udfordringer.

Gentofte Kommune arbejder aktivt med Ledelseskommisionens anbefalinger, herunder at lederen skal have fokus på den daglige drift helt ude hos borgeren. Herudover vil der blive arbejdet med at gøre data mere tilgængelige, så de kan anvendes som grundlag for både dagligdagens beslutninger og de mere strategiske valg.

I Gentofte Kommune er der en fin tradition for et tæt samarbejde med MED-organisationen, et samarbejde, som skal fornyes og styrkes. Ledelseskommisionen anbefaler, at MED-organisationen, ud over de obligatoriske emner om trivsel og sygefravær, skal arbejde med at sikre, at dialogerne i MED skaber værdi for borgerne. I 2019 indledes drøftelserne i Hovedudvalget om, hvordan dialogerne i MED i øget grad kan bidrage til værdiskabelsen.

Gentofte Kommune har, ligesom andre kommuner og mange private virksomheder, mærket udfordringerne med at rekruttere de rette kompetencer. Faldende ungdomsårgange og flaskehalsproblemer i uddannelsessystemet gør det vanskeligt at besætte stillinger med kvalificeret arbejdskraft. Dette mærkes især på social- og sundhedsområdet. Denne udfordring bliver adresseret i et opgavebaseret netværk, bestående af ledere og medarbejdere med interesse for og erfaringer i emnet. Formålet er at dele viden og erfaring, afdække nye muligheder og iværksætte forsøg med anderledes processer for rekruttering. Der nedsættes desuden et strategisk forum om rekruttering, der dels skal samle

inspiration og viden fra andre organisationer og dels se længere frem, således at Gentofte har opdateret viden om, hvordan arbejdsmarkedet udvikler sig og hvilke forventninger, de næste generationer har til deres arbejdsliv. Gentofte Kommune skal i god tid forholde sig til udviklingen og tænke den ind i måden at indrette arbejdspladser og opgaveløsninger på.

Ud over rekruttering skal der arbejdes med fastholdelse af relevante medarbejdere. Gentofte Kommune er og skal vedblive med at være en attraktiv arbejdsplads for medarbejdere, uanset uddannelse, baggrund, livssituation og funktion i organisationen. Tydelig meningsfuldhed i arbejdet, et godt arbejdsmiljø, god ledelse og robuste arbejdsfællesskaber er omdrejningspunkter i den attraktive arbejdsplads, og organisationens evne til at fastholde disse faktorer bliver afgørende for, at vi kan rekruttere til stillinger på de borgernære områder.

Når der mangler medarbejdere på en arbejdsplads, lægger det et forøget pres på de tilstedeværende medarbejdere. Det betyder også, at alle har en fælles interesse i at sikre, at sygefraværet ligger på et naturligt, lavt niveau. Generelt ligger sygefraværet i Gentofte Kommune en anelse under landsgennemsnittet og noget under fraværet i andre kommuner i og omkring storbyer. Der er dog store udsving i fraværet fra arbejdsplads til arbejdsplads, og der vil i det kommende år blive gjort en indsats for at skabe dialog med og på de arbejdspladser, hvor fraværet er højere end på andre, sammenlignelige arbejdspladser. Dialogen skal afdække, om der er faktorer i struktur, ledelse, samarbejde, arbejdspladskultur m.v., der kan justeres med henblik på at skabe øget trivsel og arbejdsglæde og dermed antageligt lavere sygefravær.